

Snažan oporavak kreditiranja poduzeća uz još uvijek povijesno najniže kamatne stope

---

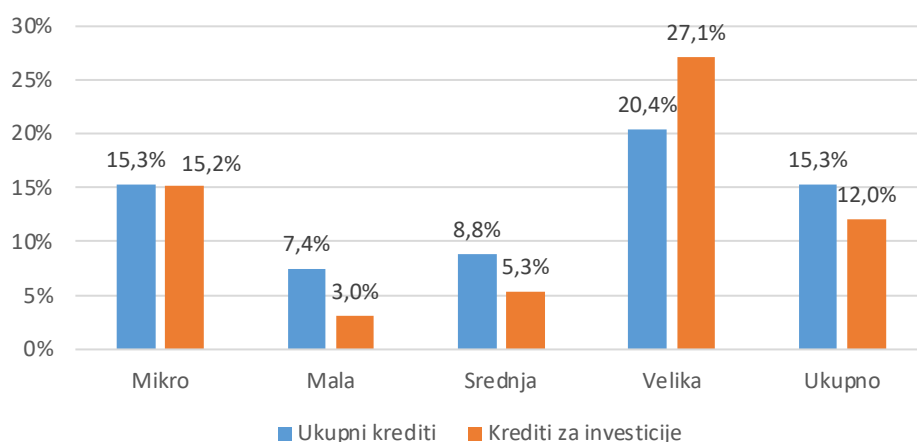
Ova je godina obilježena snažnim oporavkom kreditiranja poduzeća. Nakon dugog razdoblja stagnacije ili pada neto kredita nefinancijskim društvima koje je bilo obilježeno i prodajama portfelja loših kredita, od veljače 2022. primjećuje se značajan rast kredita poduzećima. Stopa rasta neto kredita u odnosu na isti mjesec prethodne godine dostigla je dvoznamenkasti postotak u svibnju. Prema zadnjem podatku za srpanj, kada je iznos neto kredita prvi puta nakon osam godina prešao iznos od 100 milijardi kuna, rast je iznosio 16,1%. Slika 13 u HUB Pregledu pokazuje da je Hrvatska uz Irsku i Rumunjsku među tri države članice EU s najbržim rastom kredita poduzećima u srpnju.

Nisu utemeljena tumačenja prema kojima se rast objašnjava činjenicom da poduzeća refinanciraju stare kredite ne bi li iskoristila razdoblje historijski najnižih kamatnih stopa na kredite, koje još uvijek traje. Poznato je da je Europska središnja banka u srpnju 2022. započela s povećanjem kamatnih stopa koje će se nastaviti s ciljem suzbijanja inflacije, ali imajući u vidu očekivani rast kamatnih stopa u sljedećoj godini logično je da neka poduzeća pokušavaju ugovoriti dugoročno povoljnije uvjete financiranja. Međutim, riječ je o rastu neto kredita, dakle o povećanju kreditne aktivnosti povrh uobičajenih refinanciranja. O tome svjedoče i podaci o neto kreditnim transakcijama koje su prikazane u nastavku Pregleda (Slika 8.a.). Svi podaci o kreditima poduzećima, bez obzira na metodološke razlike, potvrđuju snažno povećanje kreditne aktivnosti banaka prema poduzećima. Rast kredita se javlja u sprezi s gospodarskim rastom koji je dostigao 7,0% u prvom i 7,7% u drugom tromjesečju ove godine.

Najveći porast zabilježen je kod najzastupljenijih kredita za obrtna sredstva (21,5% u srpnju na godišnjoj razini). Dvoznamenkasti rast zabilježen je i u segmentu kredita za investicije (12%), a najsporiji rast bilježe ostali krediti poduzećima (6,1%). Promatrano po segmentima prema veličini poduzeća, najveću stopu rasta u odnosu na srpanj 2021. godine zabilježila su velika poduzeća (20,4%). Za njima slijede mikropoduzeća (15,3%), srednja (8,8%) i mala poduzeća (7,4%). Najbrži rast kredita za investicije također je zabilježen kod velikih (27,1%) te mikropoduzeća (15,2%).

Stopa rasta razvrstanih neto kredita poduzećima prema veličini i namjeni, 2022:7 / 2021:7

Izvor: HNB, tablica D5e vlastiti izračuni

Hrvatska je tako ponovo ušla u razdoblje u kojem krediti poduzećima rastu brže od kredita stanovništvu. Takav odnos u razdoblju duljem od četiri mjeseca zadnji je puta zabilježen 2016. godine.

To ne znači da se kreditna aktivnost u sektoru stanovništva nalazi u padu. Međugodišnja stopa rasta neto kredita stanovništvu iznosila je 5,2% u srpnju. Krediti poduzećima rastu po stopi koja je veća od stope inflacije, a krediti stanovništvu rastu po stopi nižoj od stope inflacije i stope rasta nominalnih plaća (7,5%). Realna zaduženost sektora stanovništva stoga se i dalje zbog inflacije nalazi u padu. Pri tome neto stambeni krediti rastu po stopi od 9,4%, dok gotovinski nenamjenski neto krediti daju osjetno niži doprinos od 2,8%. To znači da je doprinos kredita financiranju tekuće potrošnje minimalan. Štoviše, krediti po kreditnim karticama nalaze se u padu, a prekoračenja po tekućim računima i ostali krediti stanovništvu, premda bilježe rast u toku ove godine, nalaze se na nižim razinama od prosjeka za razdoblje 2018.-2020.

Kod ocjene tempa kreditiranja stanovništva treba uzeti u obzir i različit tempo rasta depozita i kredita. Stopa rasta depozita kućanstava ubrzava od 2020. godine i u ovoj će godini vjerojatno postati dvoznamenkasta zbog većeg priljeva novca na račune nakon uspješne turističke sezone, a prije konverzije kuna u eure. Brži rast depozita od kredita znači da se omjer kredita i depozita sektora stanovništva smanjuje. Omjer kredita i depozita stanovništva pao je sa 61% 2020. na 58% 2021. i na 57% u srpnju 2022., te je za očekivati da će se dalje smanjivati. To je još jedna potvrda smanjenja stvarnog stupnja zaduženosti sektora stanovništva.

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022/7.
Ukupni depoziti kućanstava u mln HRK, stanje na kraju razdoblja	202.776	211.708	224.537	246.057	259.585
% rasta prema istom mjesecu prethodne godine	4,2%	4,4%	6,1%	9,6%	9,9%
u tome: devizni depoziti stanovništva	135.206	134.641	137.718	146.811	152.664,00
udjel deviznih depozita	66,7%	63,6%	61,3%	59,7%	58,8%
Ukupno odobreni krediti kućanstvima u bilancama banaka u mln HRK, stanje na kraju razdoblja	124.487	133.118	136.196	141.500	147.569
Stambeni krediti	54.040,4	57.435,3	62.173,3	67.763,6	72.288,6
Hipotekarni krediti	1.901,8	1.882,8	2.030,7	2.141,7	2.194,5
Kreditni po kreditnim karticama	3.644,9	3.851,7	3.664,3	3.251,5	2.779,9
Prekoračenje po transakcijskim računima	6.855,3	6.759,4	6.414,1	6.130,8	6.510,7
Gotovinski nenamjenski krediti	47.716,0	52.940,8	52.251,8	53.043,9	54.373,5
Ostali krediti	9.650,2	9.700,2	9.246,5	8.852,1	9.081,5
Udjel gotovinskih nenamjenskih kredita u ukupnim kreditima kućanstvima	38,3%	39,8%	38,4%	37,5%	36,8%
Udjel kunkskih kredita bez vlatne klauzule u gotovinskim	72,1%	75,0%	78,4%	80,4%	79,5%
Udjel kunkskih kredita s valutnom klauzulom u gotovinskim	27,9%	25,0%	21,6%	19,6%	20,5%
Udjel stambenih kredita u ukupnim kreditima kućanstvima	43,4%	43,1%	45,6%	47,9%	49,0%
Udjel kunkskih kredita bez vlatne klauzule u stambenim	29,2%	30,5%	31,3%	30,2%	26,8%
Udjel kunkskih kredita s valutnom klauzulom u stambenim	70,8%	69,5%	68,7%	69,8%	73,2%

Izvor: HNB, Tablica D5c, D6, D7 i D8

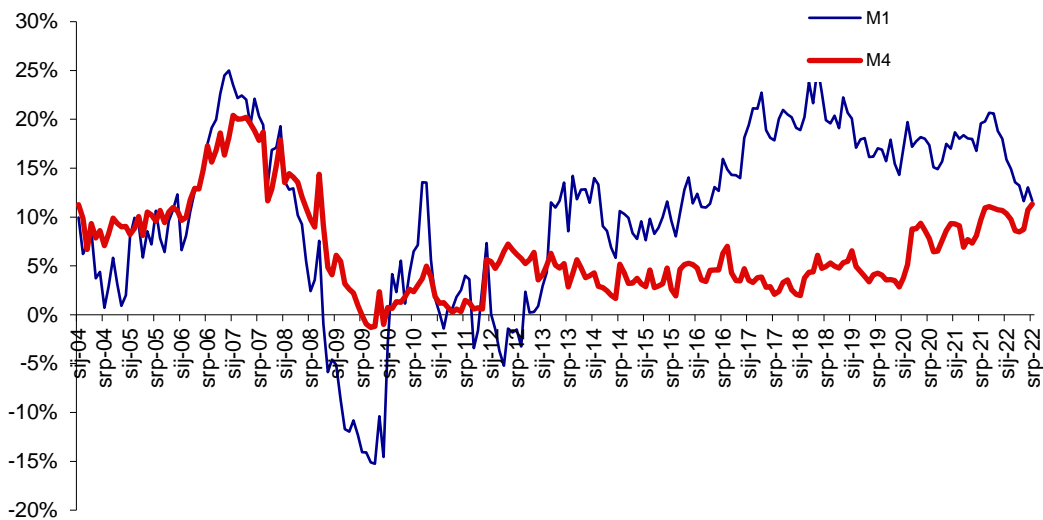
SADRŽAJ

IZVORI SREDSTAVA BANAKA	5
PLASMANI BANAKA	9
KAMATNE STOPE I TROŠKOVI REGULACIJE	15
ZARADE	22
KAPITALIZACIJA I RIZICI	27
PLATNE USLUGE	31
METODOLOGIJA I IZVORI	34

IZVORI SREDSTAVA BANAKA

1. Novčana masa M1 i ukupna likvidna sredstva M4

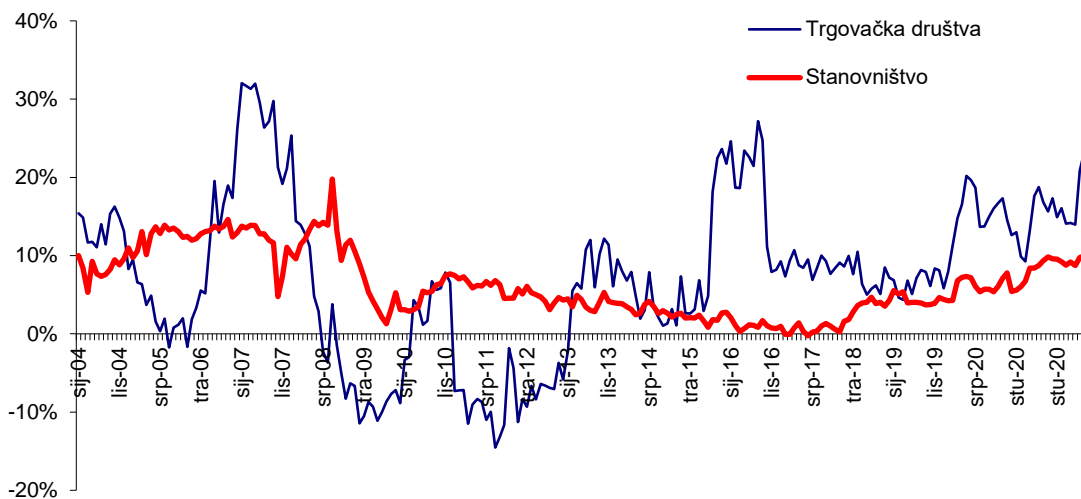
Stopa promjene u odnosu na isti mjesec prethodne godine 01:2004.-07:2022.

Ukupna likvidna sredstva M4 u srpnju 2022. bila su za 11,3% viša u odnosu na isti mjesec 2021. Novčana masa M1 porasla je za 11,7% u istom razdoblju.

2. Depoziti stanovništva i depoziti poduzeća

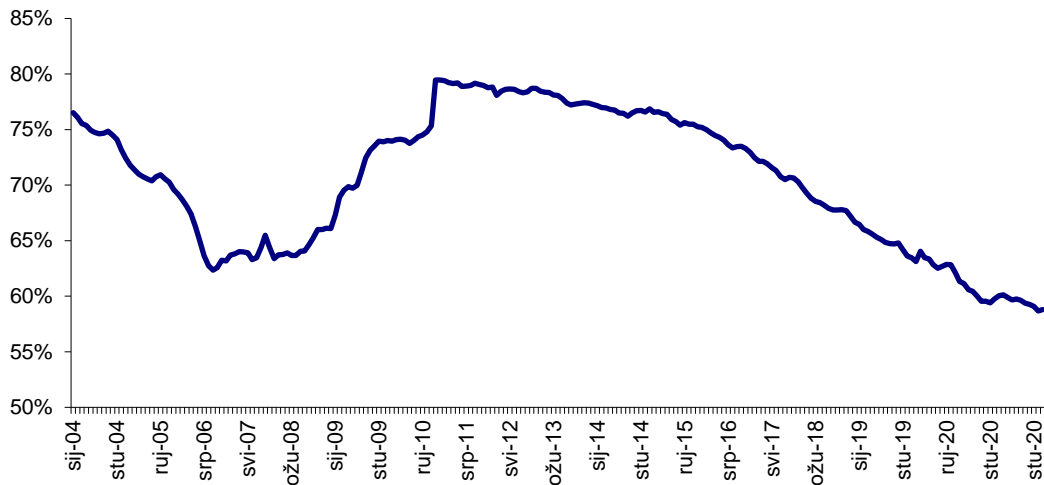
Stopa promjene u odnosu na isti mjesec prethodne godine 01:2004.-07:2022.

Međugodišnja stopa rasta depozitnog novca sektora stanovništva u srpnju 2022. godine iznosila je 8,8%, a sektora poduzeća 14,1%.

3. Udjel deviznih u ukupnim depozitima stanovništva

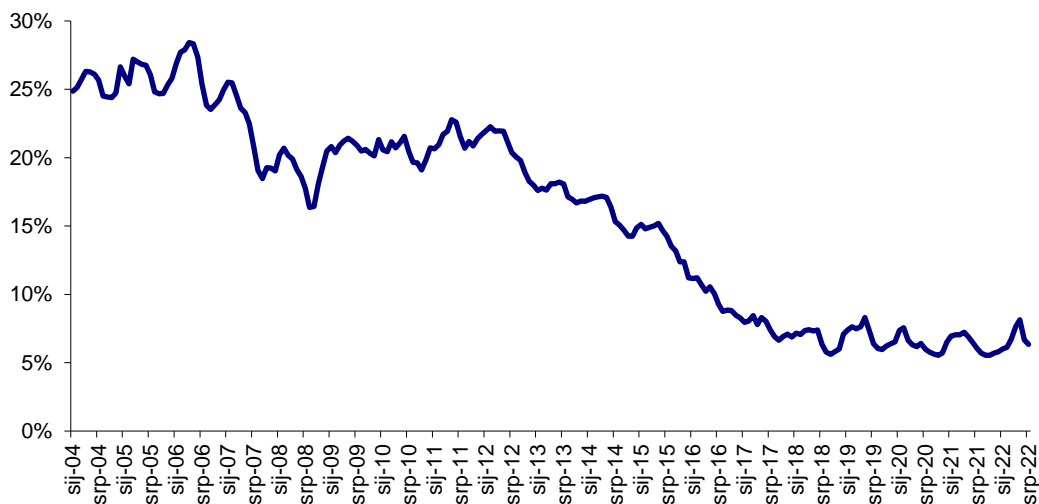
01:2004. - 07:2022. u %

Udjel deviznih u ukupnim depozitima stanovništva smanjivao se do sredine 2006. kada je dotaknut minimum od oko 62%. Početak krize u drugoj polovici 2008. doveo je do porasta udjela deviznih depozita na gotovo 80%. Od tada se udjel deviznih u ukupnim depozitima kućanstava kontinuirano smanjuje i sada se kreće oko 60%.

4. Udjel inozemne u ukupnoj pasivi

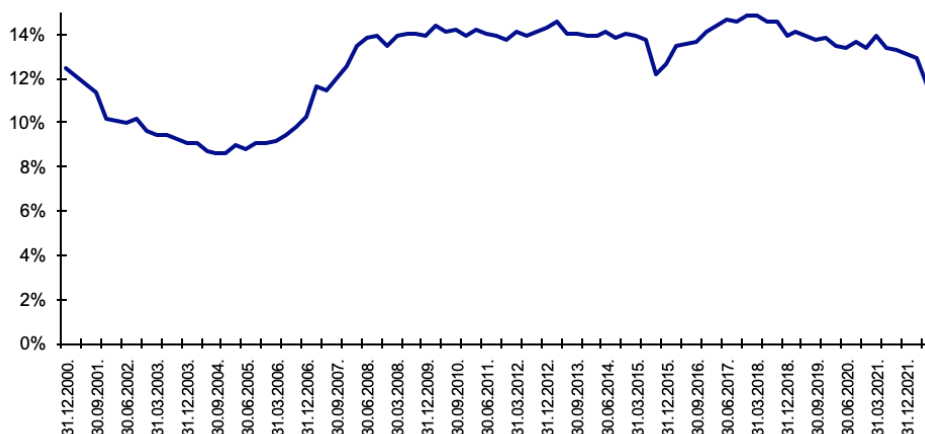
01:2004.-07:2022.u %

U srpnju 2022. godine udio inozemne u ukupnoj pasivi kretao se na razini od oko 6,4%, što predstavlja blago smanjenje u odnosu na prethodne mjesec.

5. Udjel kapitala u ukupnoj pasivi

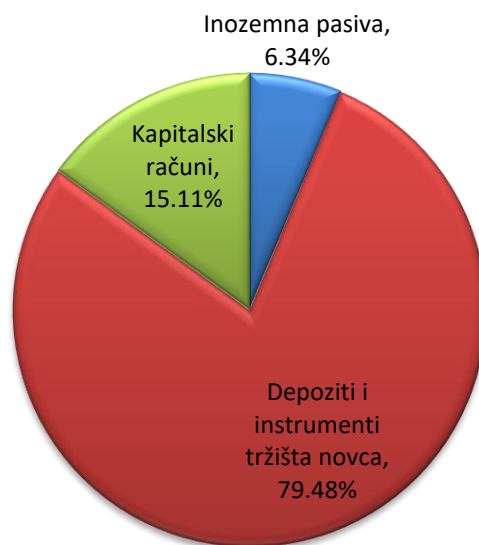
Q4:2000.-Q2:2022. u %

Kapital predstavlja važan izvor financiranja hrvatskih banaka. Udio kapitala u ukupnoj pasivi u zadnjem tromjesečju smanjio do razine od oko 12%.

6. Struktura izvora sredstava banaka

31.07.2022. u %

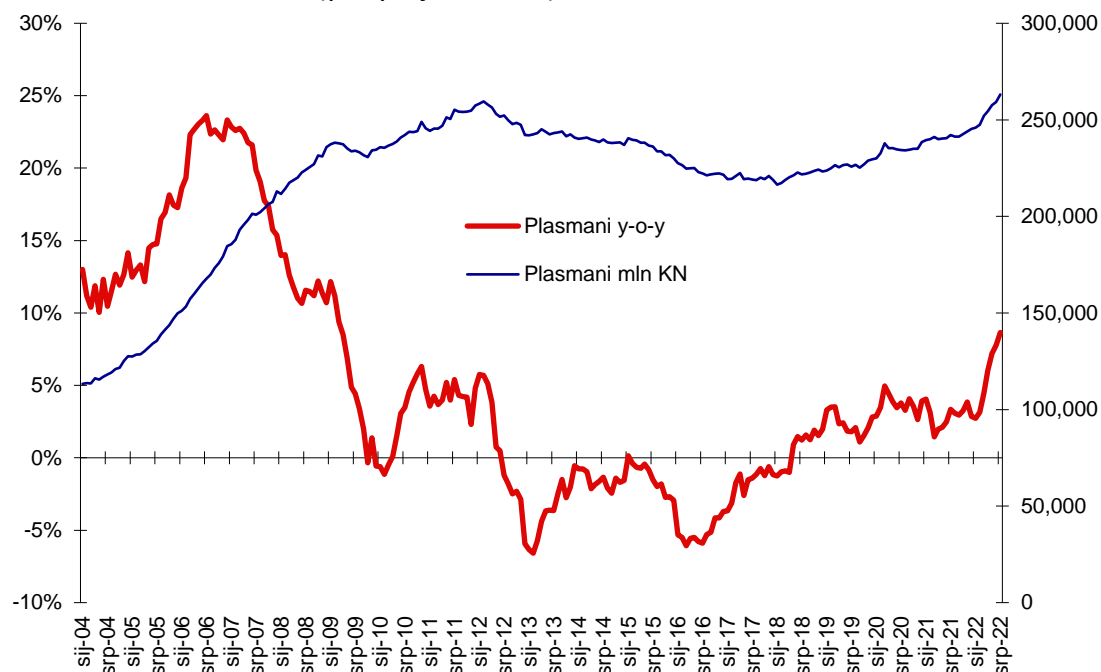

PLASMANI BANAKA

7. Plasmani

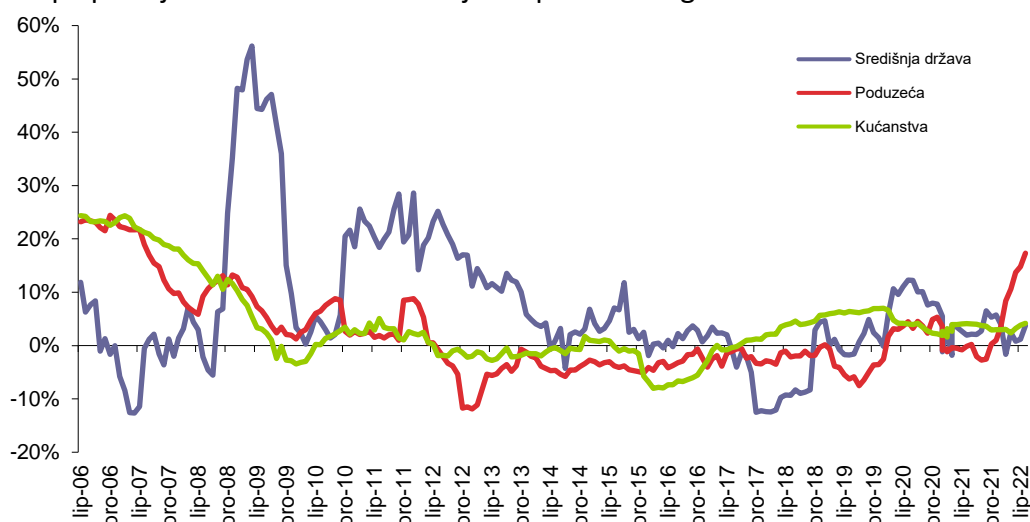
Iznos u mln KN (desna skala) i stopa promjene u odnosu na isti mjesec prethodne godine (y-o-y, lijeva skala) 01:2004.-07:2022.

Ukupni plasmani kreditnih institucija u srpnju 2022. bili su za 8,6% ili za oko 20,9 milijardi kuna veći u odnosu na isti mjesec 2021. godine.

8. Krediti stanovništvu, trgovačkim društvima i državi

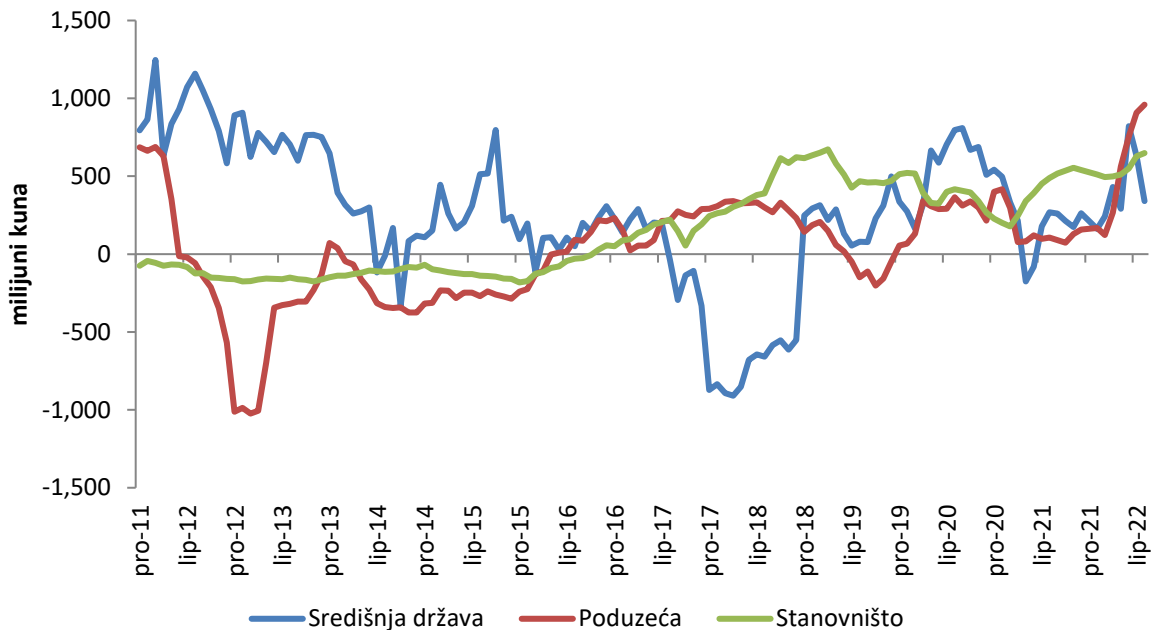
Stopa promjene u odnosu na isti mjesec prethodne godine 01:2006.-07:2022.

U srpnju 2022. blago je ubrzan rast kredita stanovništvu koji su rasli po međugodišnjoj stopi od oko 5%. U sektoru poduzeća stopa rasta kredita ubrzala je na oko 16%, dok je u sektoru države zabilježena stopa rasta kredita od oko 4%.

8a. Krediti stanovništvu, trgovačkim društvima i državi – transakcije

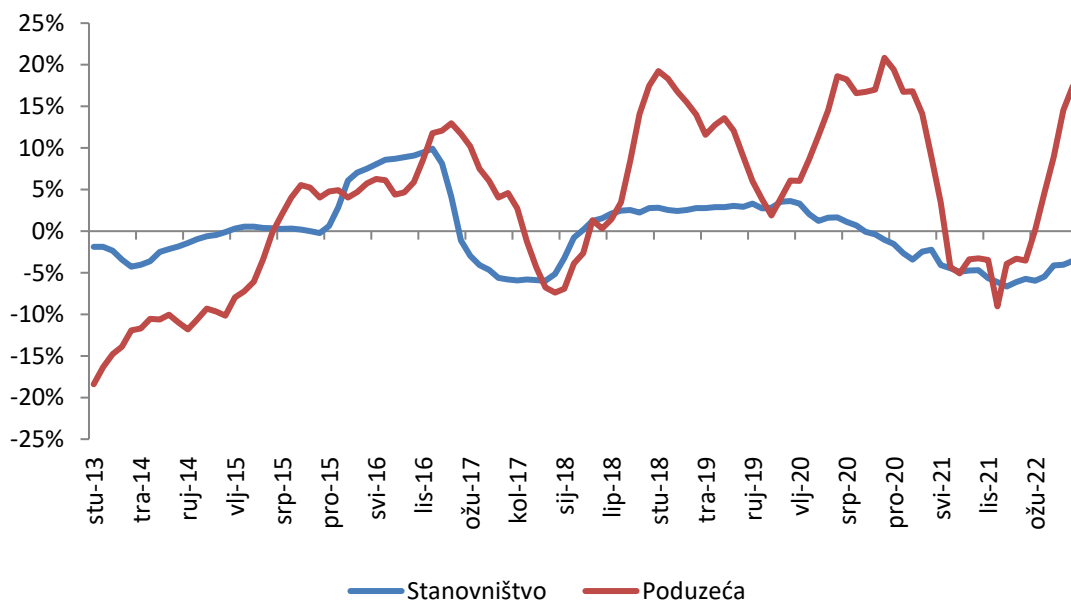
12m prosjek (u milijunima kuna) 01:2004.- 07:2022.

Dvanaestomjesečni prosjek kreditnih transakcija banaka s državom na kraju srpnja 2022. iznosio je 340 milijuna kuna. U sektoru poduzeća iznos neto kredita je porastao na oko 959 milijuna kuna, a u sektoru stanovništva zabilježeno je povećanje na oko 648 milijuna kuna. Trgovačka društva su postala kreditno najaktivniji sektor.

8b. Krediti stanovništvu i trgovačkim društvima – bruto novoodobreni

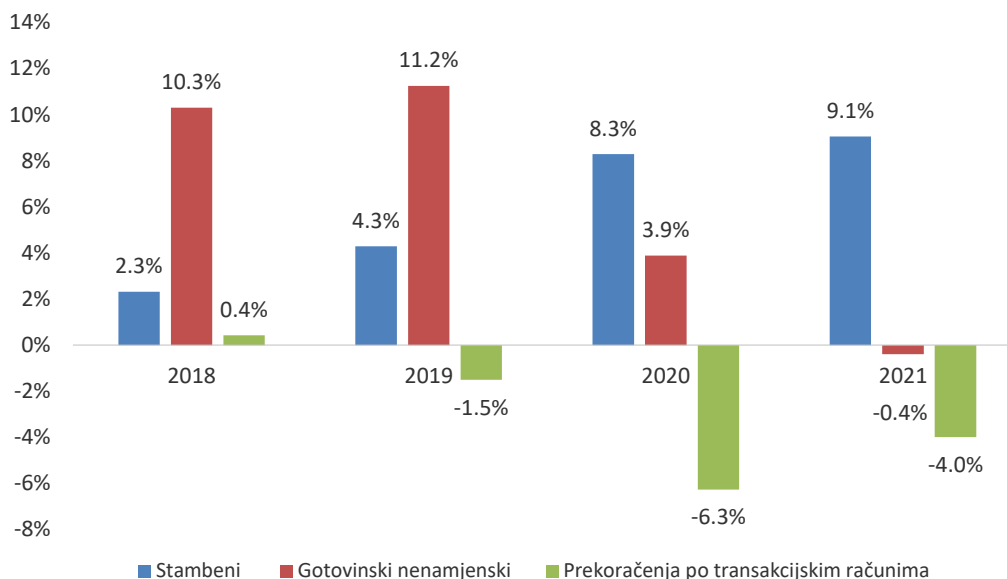
Međugodišnja stopa rasta (12m prosjek) 11:2013.- 07:2022.

Dvanaestomjesečni prosjek međugodišnje stope rasta bruto novoodobrenih kredita ukazuje na smanjenje novoodobrenih kredita sektoru stanovništva te izražen rast kredita sektoru poduzeća.

9. Stope rasta bruto kredita stanovništvu prema vrstama

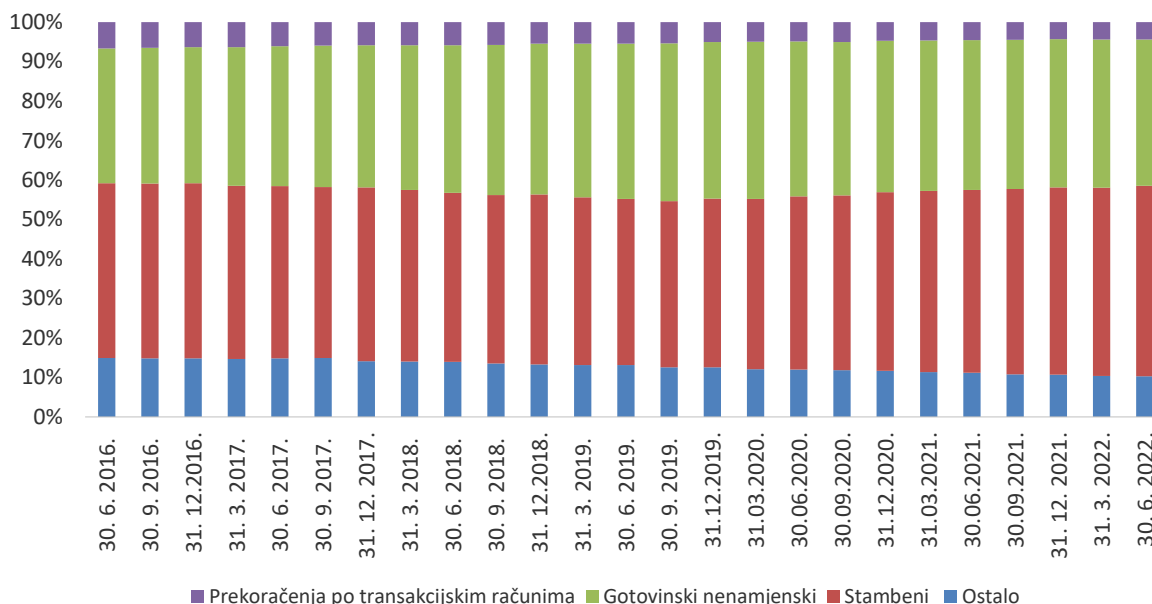
u odnosu na isto razdoblje (drugo tromjesečje) prethodne godine, 2019., 2020., 2021.

U drugom tromjesečju 2022. bruto stambeni krediti su rasli za oko 9% na godišnjoj razini, bruto gotovinski nenamjenski krediti smanjeni su za oko 0,4%, dok su prekoračenja po transakcijskim računima smanjena oko 4% na godišnjoj razini.

10. Struktura bruto kredita stanovništvu po vrstama

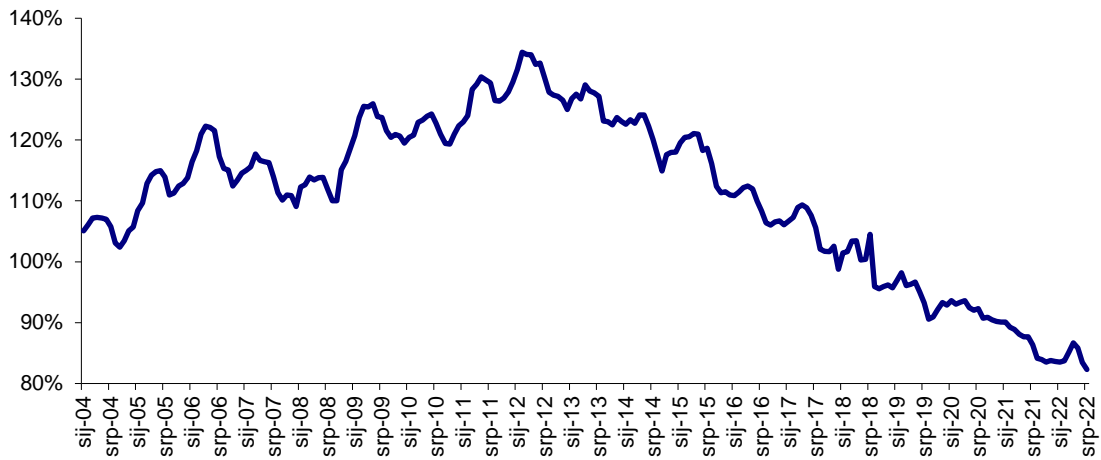
Q1:2009.-Q2:2022.

Struktura kredita stanovništvu u drugom kvartalu 2022. nije se bitno mijenjala. Dominiraju stambeni krediti i gotovinski nenamjenski krediti s ukupnim udjelom od oko 80%, dok prekoračenja po transakcijskim računima te ostali krediti čine 5% i 11% ukupnih kredita.

11. Omjer kredita i depozita

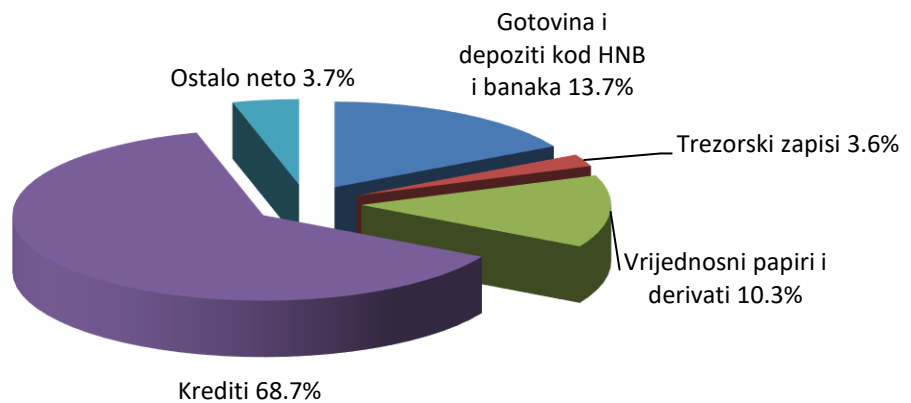
01:2004.- 07:2022.

U srpnju 2022. godine šire definirani omjer kredita i depozita nalazio se na razini od 82%, što predstavlja daljnje smanjenje u odnosu na prethodne mjesecе budući da su depoziti rasli brže od kredita.

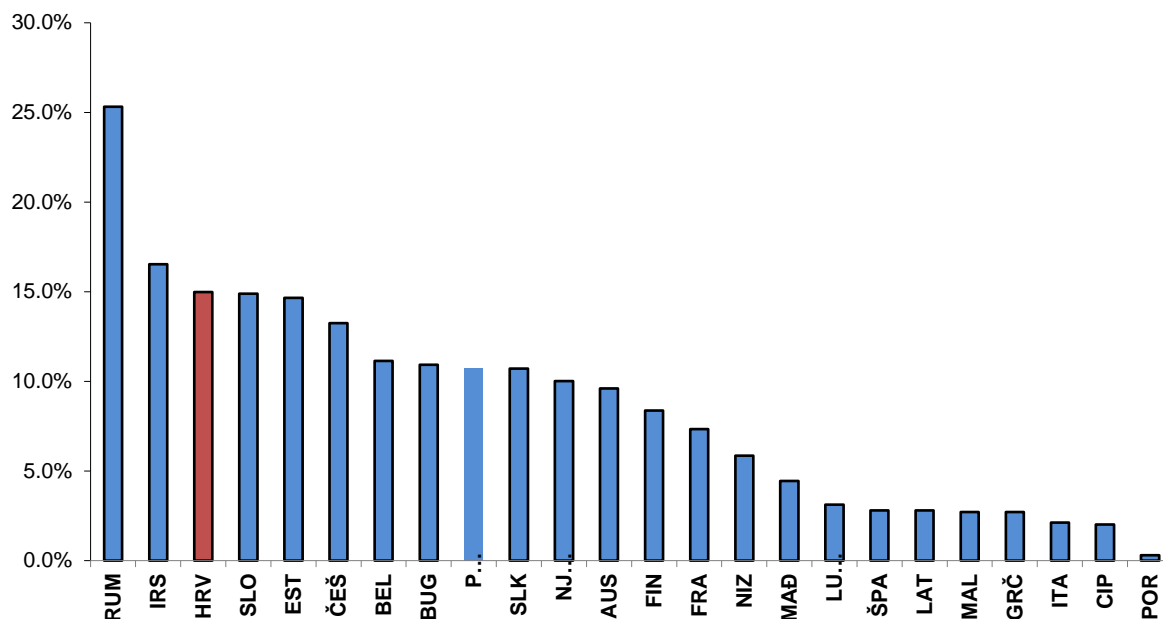
12. Struktura aktive banaka

30.06.2022.

13. Stopa rasta kredita poduzećima u EU i Hrvatskoj

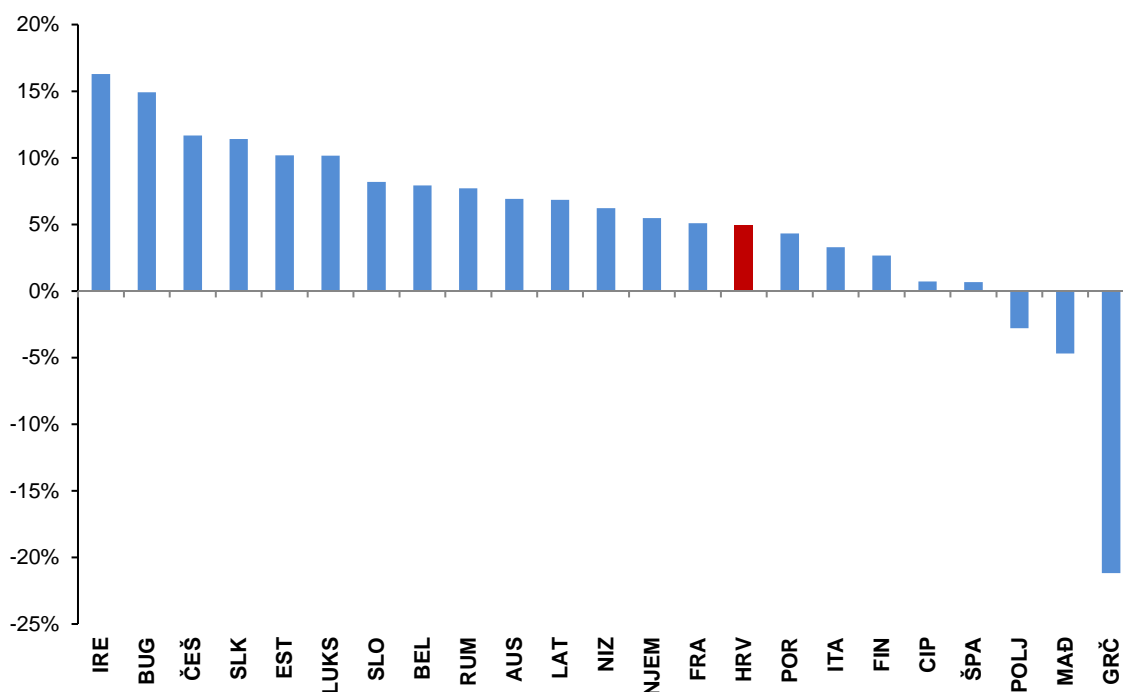
31.07.2022./31.07.2021. u %

Na kraju srpnja 2022. godine Hrvatska se nalazila u skupini zemalja s najvećom stopom rasta kredita poduzećima, uz Rumunjsku i Irsku. Najnižu stopu rasta zabilježio je Portugal.

14. Stopa rasta kredita stanovništvu u EU i Hrvatskoj

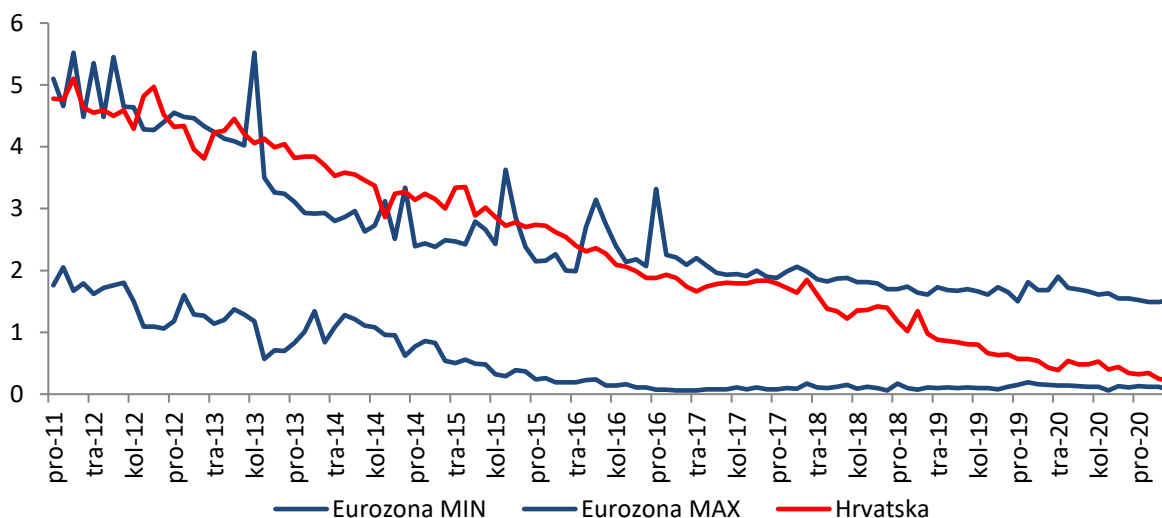
31.07.2022./31.07.2021. u %

Rast kredita stanovništvu u srpnju 2022. za oko 5% u odnosu na isti mjesec prethodne godine prema ECB-ovoj metodologiji Hrvatsku smješta desno od sredine ljestvice, ali još uvijek među zemljama koje su zabilježile rast kredita.

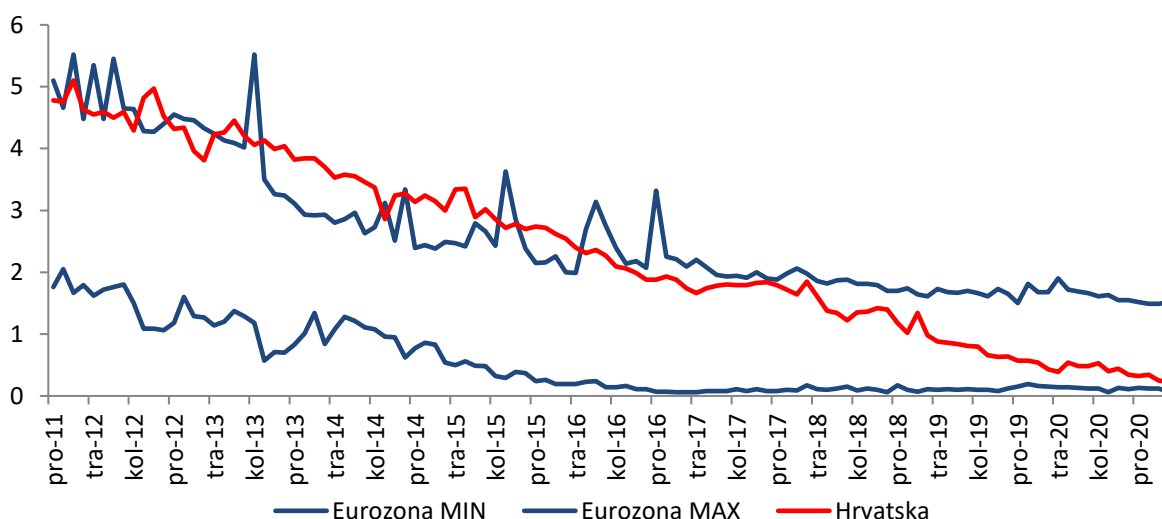
KAMATNE STOPE I TROŠKOVI REGULACIJE

**15. Prosječne kamatne stope na dugoročne depozite stanovništva
(novi poslovi) u %
12:2011.-06:2022.**

Prosječne kamatne stope na dugoročne depozite stanovništva u hrvatskim bankama kreću se oko 0,1% te se trenutno nalaze bliže donjoj granici intervala europodručja, koja je definirana zemljom članicom s najnižim pasivnim kamatnim stopama na ovu vrstu depozita.

**16. Prosječne kamatne stope na kratkoročne depozite stanovništva
(novi poslovi) u %
12:2011.- 06:2022.**

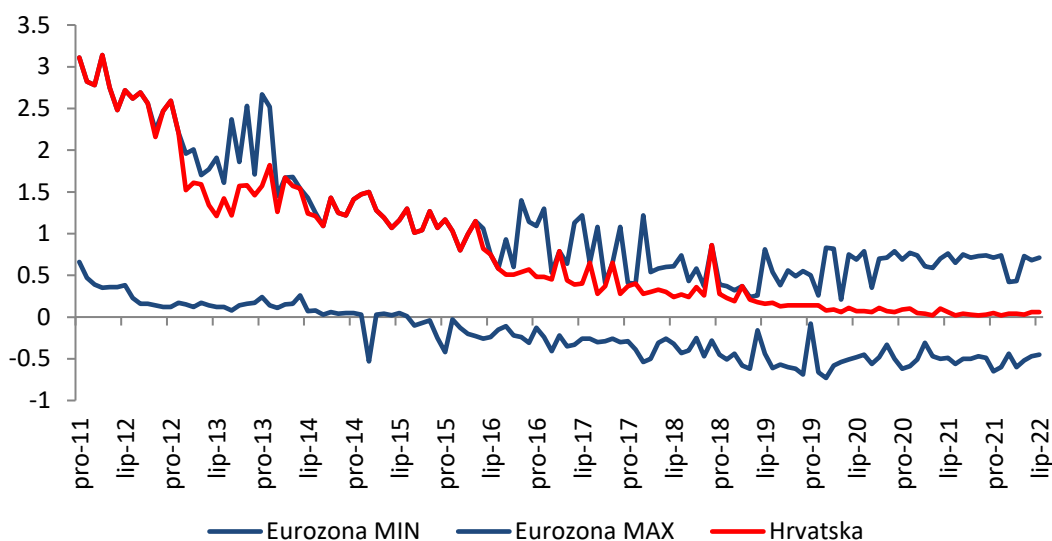

Prosječne kamatne stope na kratkoročne depozite stanovništva kreću se oko 0,1%, te se također nalaze bliže donjem pragu intervala euro područja.

17. Prosječne kamatne stope na kratkoročne depozite poduzeća (novi poslovi) u %

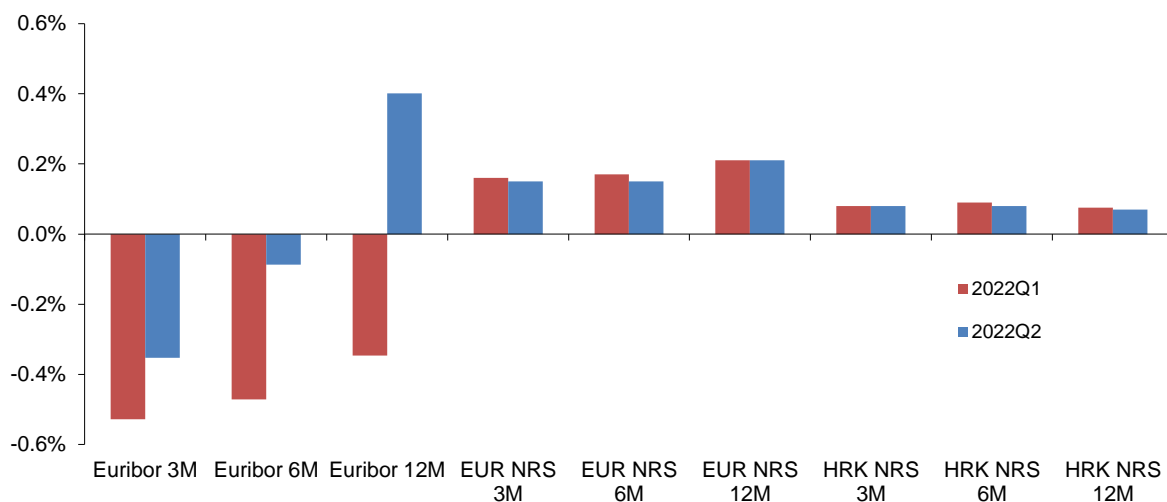
12:2011.- 06:2022..

Kamatne stope u Hrvatskoj kreću se unutar intervala euro područja, pri čemu više kamatne stope bilježe Cipar, Grčka i Malta, dok je u nekoliko najrazvijenijih zemalja članica ova kamatna stopa negativna.

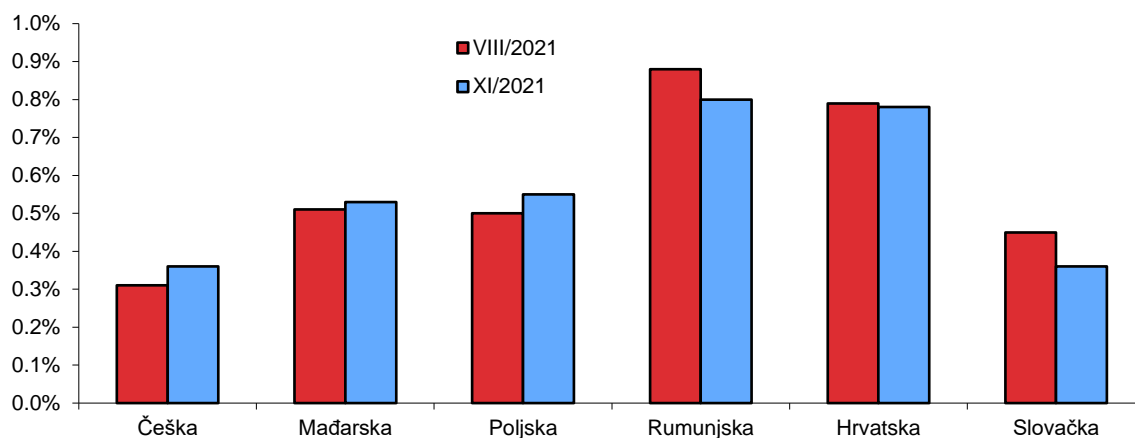
18. Referentne kamatne stope

Q1:2022.-Q2:2022.

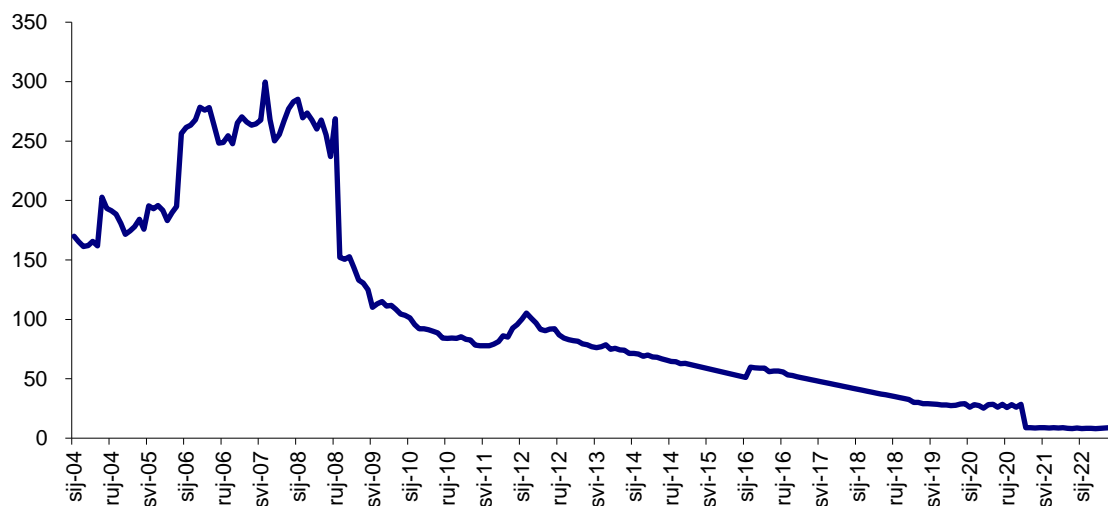
Nacionalne referentne stope (NRS) nastavile su se smanjivati u trećem tromjesečju 2022. Premija rizika koja je sadržana u razlici NRS-EURIBOR kretala se oko 70 baznih bodova, osim u slučaju dvanaestomjesečnog EURIBOR-a koji je u drugom kvartalu zabilježio značajan porast i nakon duljeg razdoblja ušao u pozitivan teritorij zbog promjene monetarne politike Europske središnje banke.

19. CDS spread (podaci na dan 01.09.2022.)

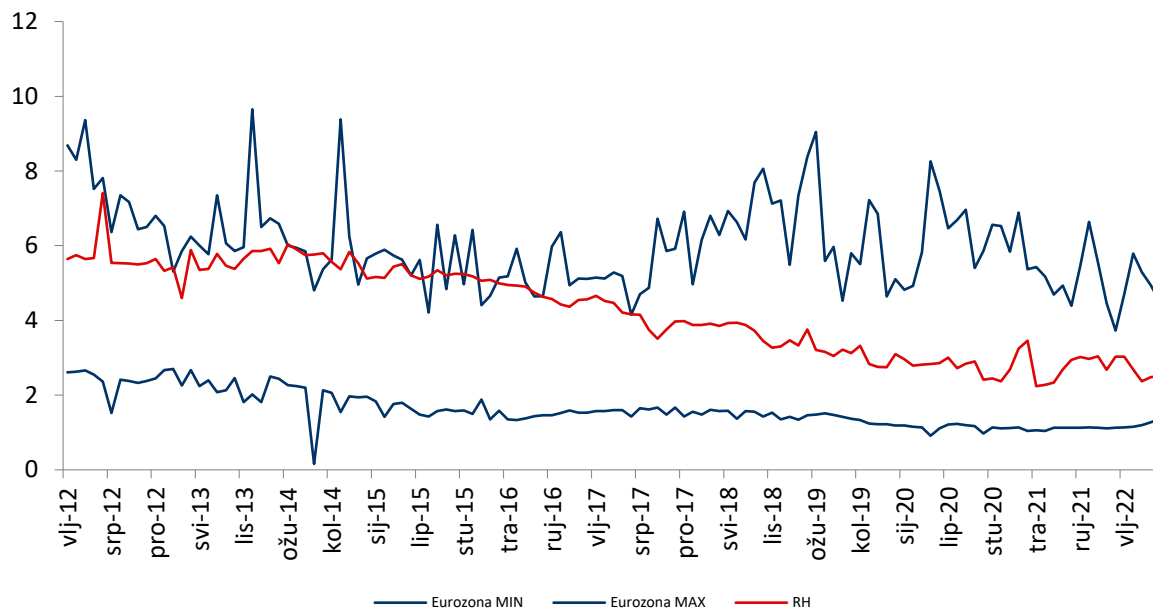
Hrvatska premija rizika najveća je u regiji uz Rumunjsku. Međutim, ta zemlja je tijekom korona krize zabilježila značajniji rast CDS-ova u odnosu na Hrvatsku, što se može pripisati boljoj fiskalnoj poziciji Hrvatske prije eskalacije krize.

20. Indeks regulacijskog opterećenja IRO u baznim bodovima (bps) 01:2014.-07:2022.

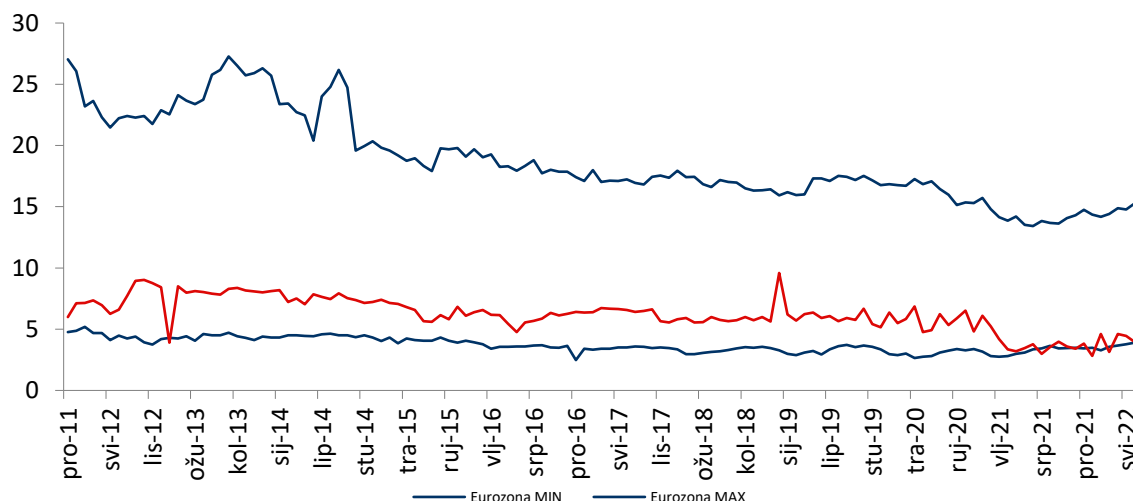
Bruto trošak regulacije spustio se na historijski minimum od oko 10 baznih bodova nakon što je u 2021. godini privremeno obustavljena uplata u fond osiguranja depozita zbog prijelaza njegova ciljanog iznosa. Trošak monetarne regulacije je zanemariv unatoč razmjerno visoke stope obvezne rezerve (9%) zbog niskih tržišnih kamatnih stopa koje teže nuli. Jedini značajan trošak monetarne i prudencijalne regulacije povezan je s uplatama u sanacijski fond. S obzirom na očekivano smanjenje regulatornog opterećenja u narednim mjesecima prije ulaska u euro područje, vrijednost IRO-a će pasti blizu 0.

21. Prosječne kamatne stope na stambene kredite stanovništvu (novi poslovi) u % 12:2011.-06:2022.

Kamatne stope na stambene kredite s rokom dospeljeća preko 10 godina u lipnju 2022. iznosile su 2,5% prema ECB-ovoj metodologiji. Ta razina se nalazi oko sredine intervala kamatnih stopa za države europodručja. Među zemljama članicama europodručja Litva i Latvija imaju više kamatne stope na ovu vrstu kredita. I sve nove članice izvan euro područja imaju više kamatne stope od hrvatskih na ovu vrstu kredita.

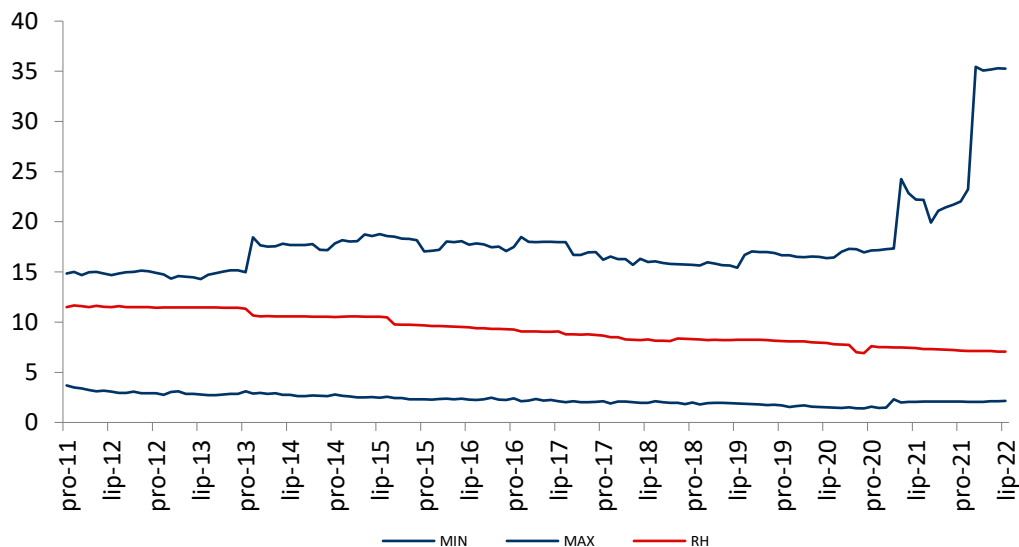
22. Prosječne kamatne stope na potrošačke kredite stanovništvu (novi poslovi) u % 12:2011.- 06:2022.

Kamatna stopa na potrošačke kredite od 1 do 5 godina iznosila je 4% u lipnju 2022. i kretala se uz donji rub intervala kamatnih stopa euro područja. Više stope zabilježene su u bankama u baltičkim državama, Slovačkoj, Grčkoj, Španjolskoj, Portugalu, kao i u većini članica EU izvan euro područja.

23. Prosječne kamatne stope na okvirne kredite stanovništvu (novi poslovi) u %

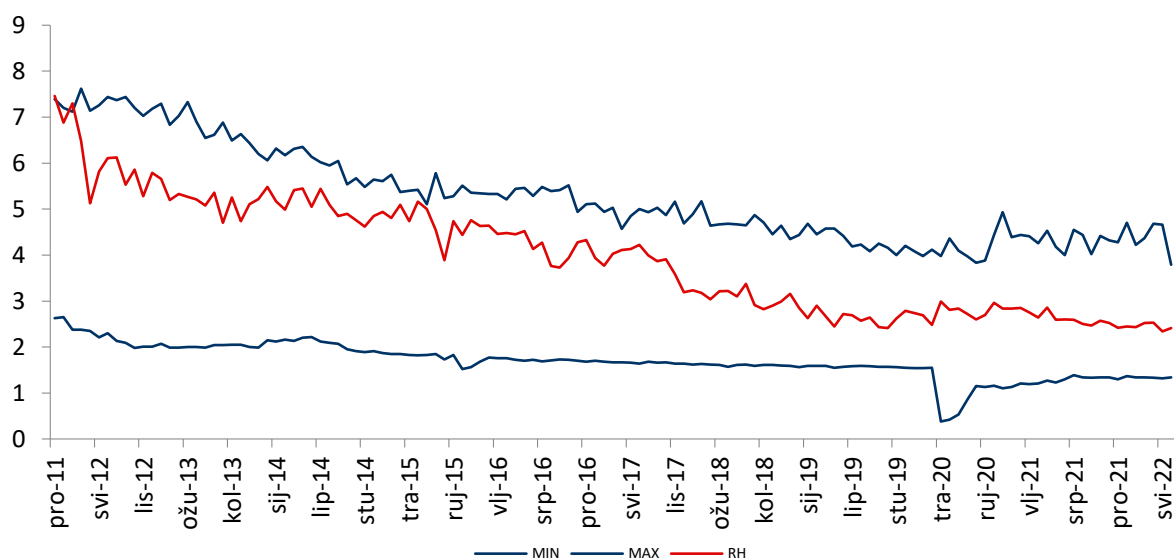
12:2011.- 06:2022.

Kamatna stopa od 7,1%, koliko je u lipnju 2022. u prosjeku zabilježeno kod hrvatskih banaka, kreće se unutar intervala euro područja. Više kamatne stope u europodručju od hrvatskih banaka imaju banke u Estoniji, Latviji, Irskoj, Slovačkoj, Sloveniji, Grčkoj i na Malti, te u većini zemalja članica izvan euro područja.

24. Prosječne kamatne stope na kratkoročne kredite poduzećima (novi poslovi) u %

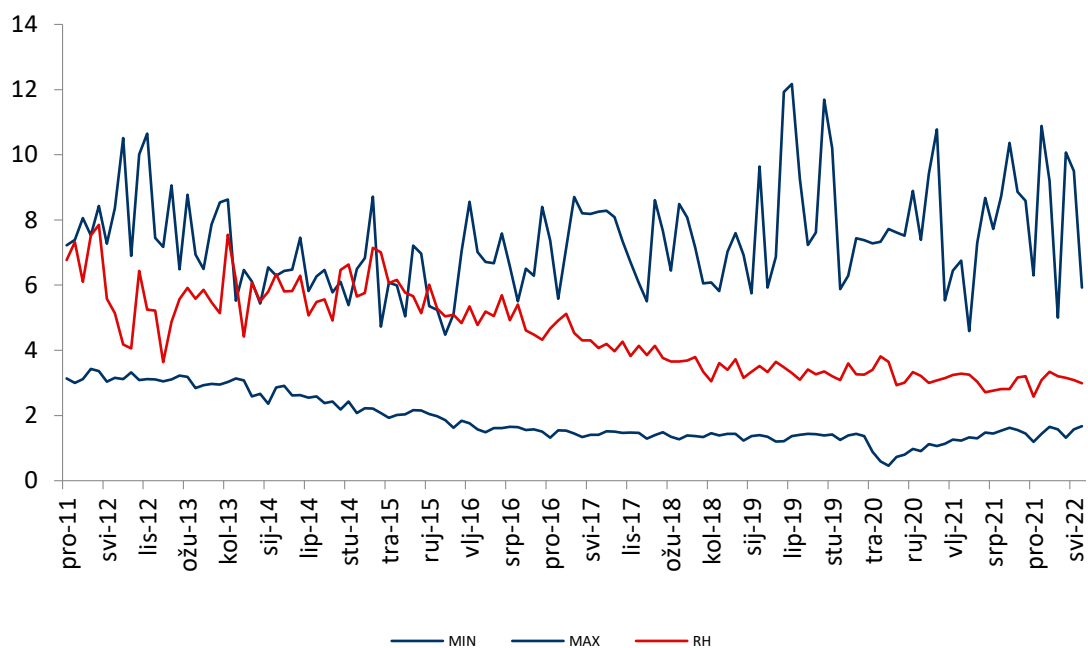
12:2011.- 06:2022.

Kamatne stope za ovu vrstu kredita (2,4% u prosjeku u lipnju 2022.) kreću se unutar intervala za zemlje koje su uvele euro. Više kamatne stope zabilježene su u Grčkoj, na Cipru, u Irskoj, te Estoniji i Latviji. Izvan europodručja veće kamatne stope na ovu vrstu kredita zabilježene su u Bugarskoj. Značajan lom u donjoj granici intervala posljedica je snažnog pada kamatnih stopa u Francuskoj, a od izbijanja koronakrize vidljiv je blagi rast kamatnih stopa.

25. Prosječne kamatne stope na dugoročne kredite poduzećima (novi poslovi) u %

12:2011.- 06:2022.

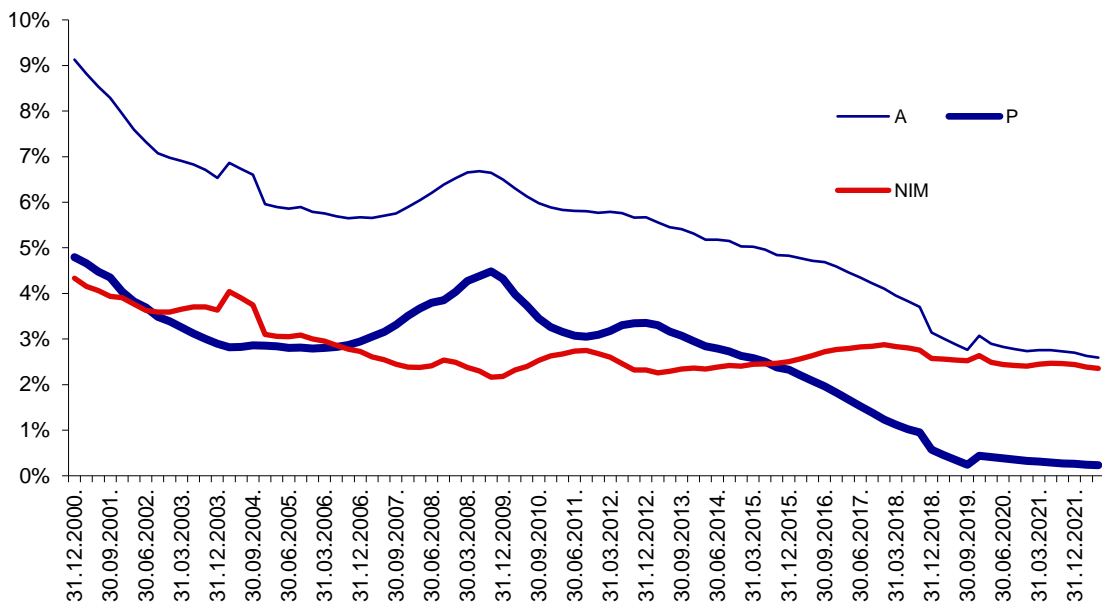

Prosječne kamatne stope na dugoročne kredite poduzećima (od 1 do 5 godina) u Hrvatskoj su u lipnju 2022. iznosile 2,9%, što predstavlja blagi pad u odnosu na prethodne mjesec. Kamatne stope se i dalje kreću unutar intervala europodručja. Ove kamatne stope veće su u Estoniji i Slovačkoj. Među zemljama koje još nisu uvele euro višu kamatnu stopu imaju Rumunjska i Bugarska.

ZARADE

26. Neto kamatna marža (NIM)

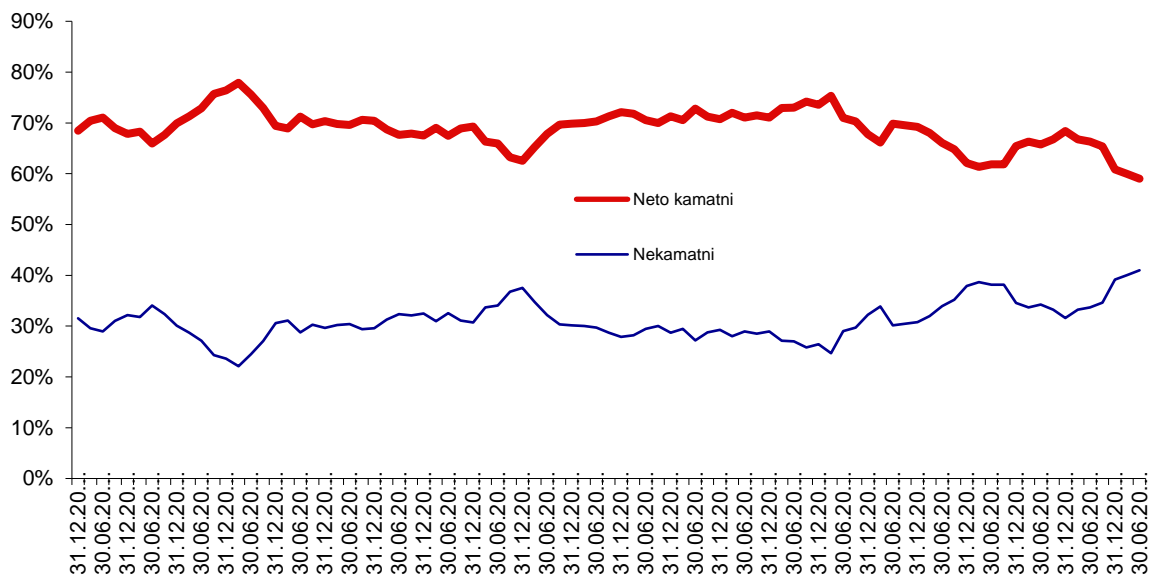
NIM = A (prosječno naplaćena aktivna kamatna stopa) – P (prosječno plaćena pasivna kamatna stopa) Q4:2000.-Q2:2022.

U drugom kvartalu 2022. godine neto kamatna marža je iznosila oko 2,4 postotnih bodova, što je slična razina kao u prvom tromjesečju 2022. godine.

27. Udjel neto kamatnog i nekamatnog prihoda u ukupnom prihodu

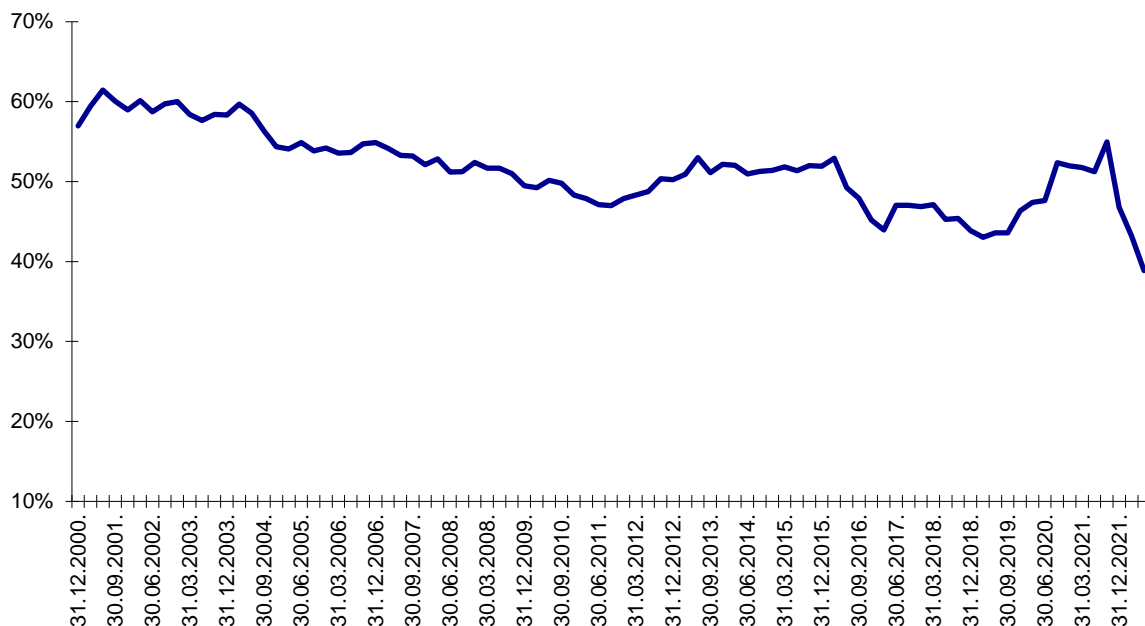
Q4:2000.- Q2:2022.

Udjel neto kamatnog prihoda u strukturi zarada hrvatskih banaka iznosio je 59,0%, što predstavlja smanjenje u odnosu na prethodne kvartale. To je posljedica rasta udjela ostalih neto prihoda zbog prihoda od dividendi i privremene obustave uplata u fond osiguranja depozita koji je prešao gornji zakonski limit.

28. Omjer operativnih troškova i dohotka / *cost-income* omjer

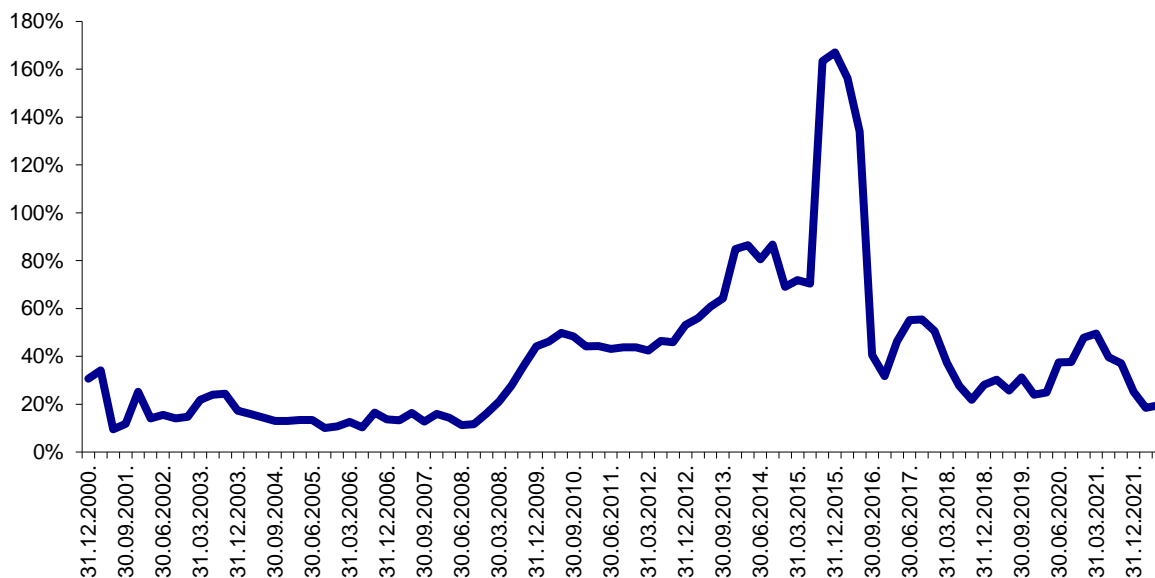
Q4:2000.- Q2:2022.

Cost-income omjer je u drugom tromjesečju 2022. iznosio 38%, što predstavlja značajno smanjenje u odnosu na prethodne kvartale i povijesni minimum.

29. Ukupni troškovi rezerviranja za gubitke u % rezultata prije rezerviranja

Q4:2000.- Q2:2022..

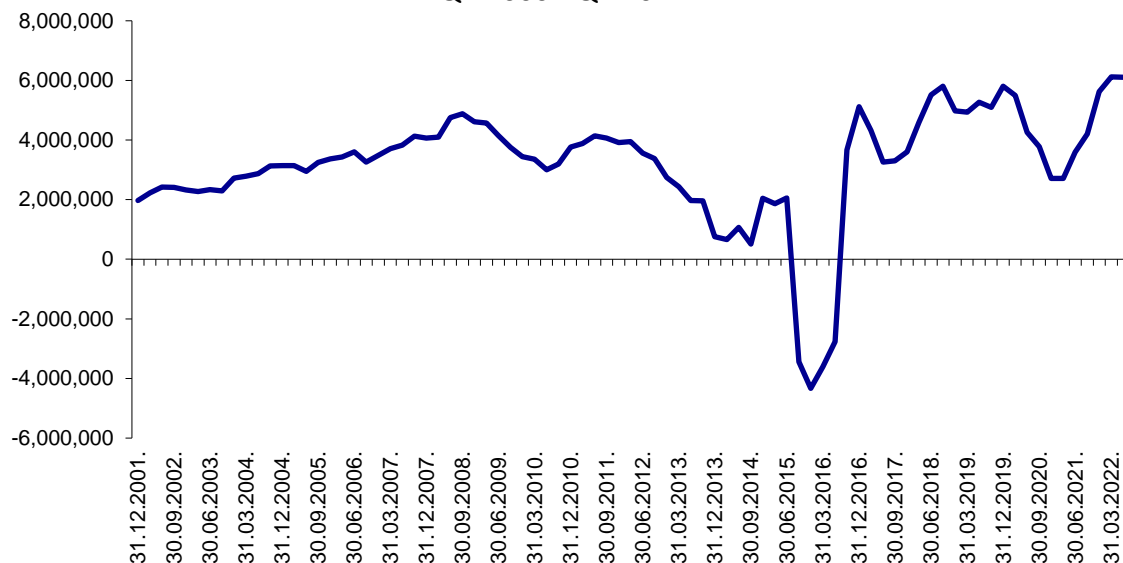

Opterećenje rezultata troškovima rezerviranja u drugom kvartalu 2022. godine blago je povećano na 19,5%, ali je i dalje na najnižim razinama od 2008. godine.

30. Dobit nakon oporezivanja (neto dobit)

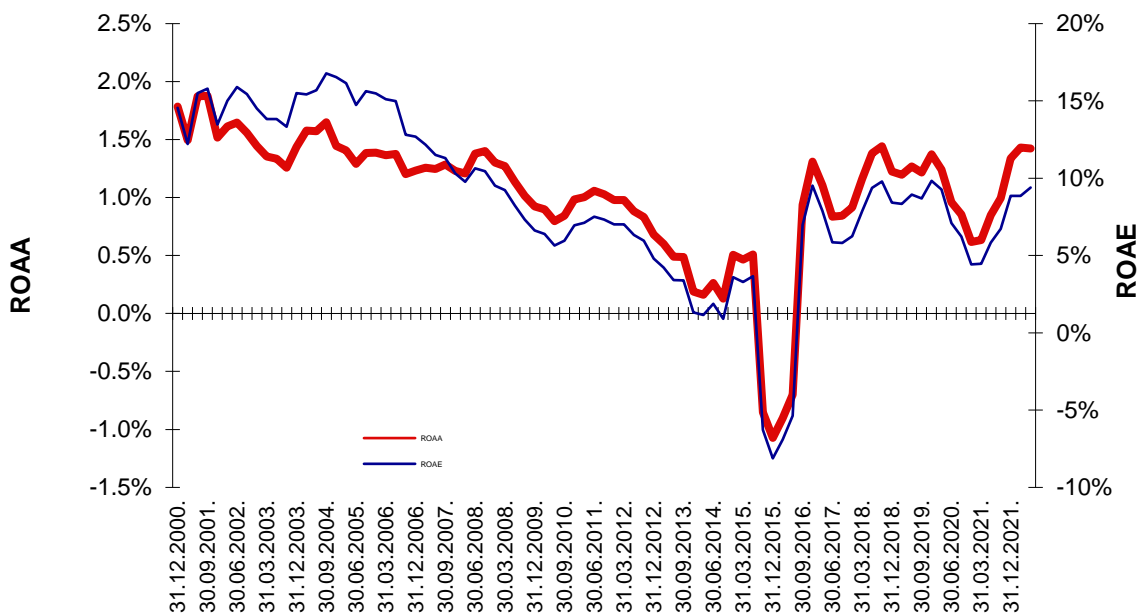
Neto dobit zadnja četiri kvartala u 000 kuna
Q4:2000.- Q2:2022.

Trend-dobit na bazi zadnja četiri tromjesečja krajem lipnja 2022. godine na godišnjoj razini se kretala oko 6,1 milijarde kuna.

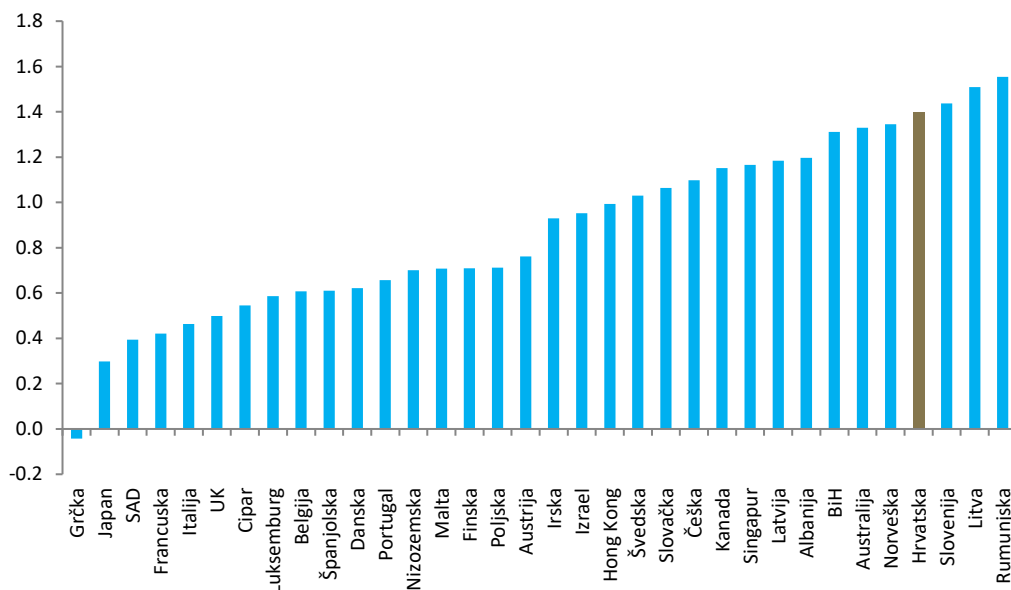
31. Povrat na prosječnu aktivu (ROAA) i prosječni kapital (ROAE)

Q4:2000.- Q2:2022.

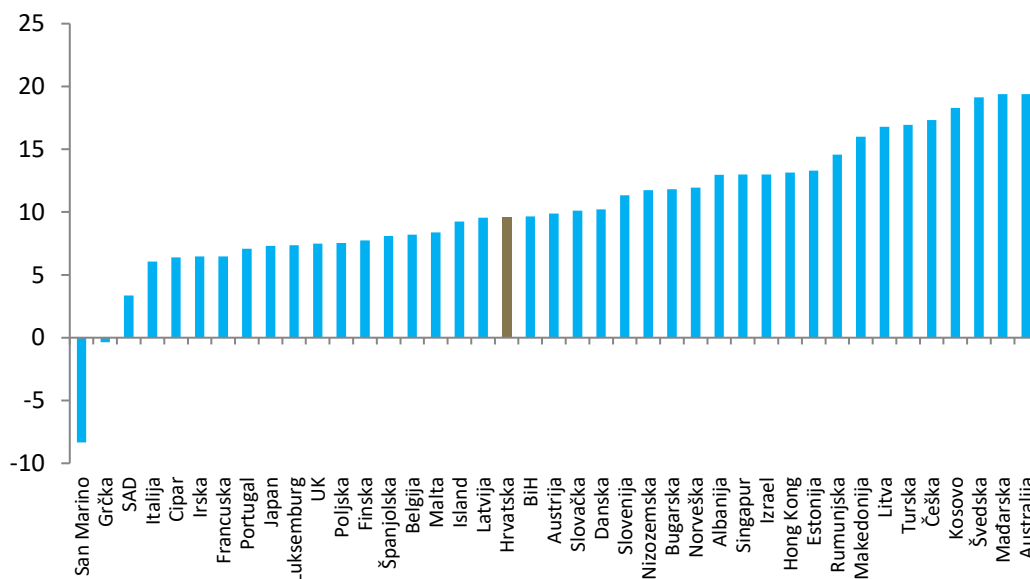
U drugom tromjesečju 2022. došlo je do rasta 12-mjesečne pomične mjere profitabilnosti hrvatskih banaka, pri čemu je godišnji povrat na prosječnu aktivu (ROAA) iznosio oko 1,4%, a povrat na prosječni kapital (ROAE) oko 9,4%.

32. Povrat na prosječnu aktivu (ROAA) u %: međunarodna usporedba prema zadnjim objavljenim usporedivim podacima u bazi FSI

Hrvatske banke se prema povratu na prosječnu imovinu nalaze pri vrhu međunarodne ljestvice, između Norveške i Slovenije.

33. Povrat na prosječni kapital (ROAE) u %: međunarodna usporedba prema zadnjim objavljenim usporedivim podacima u bazi FSI

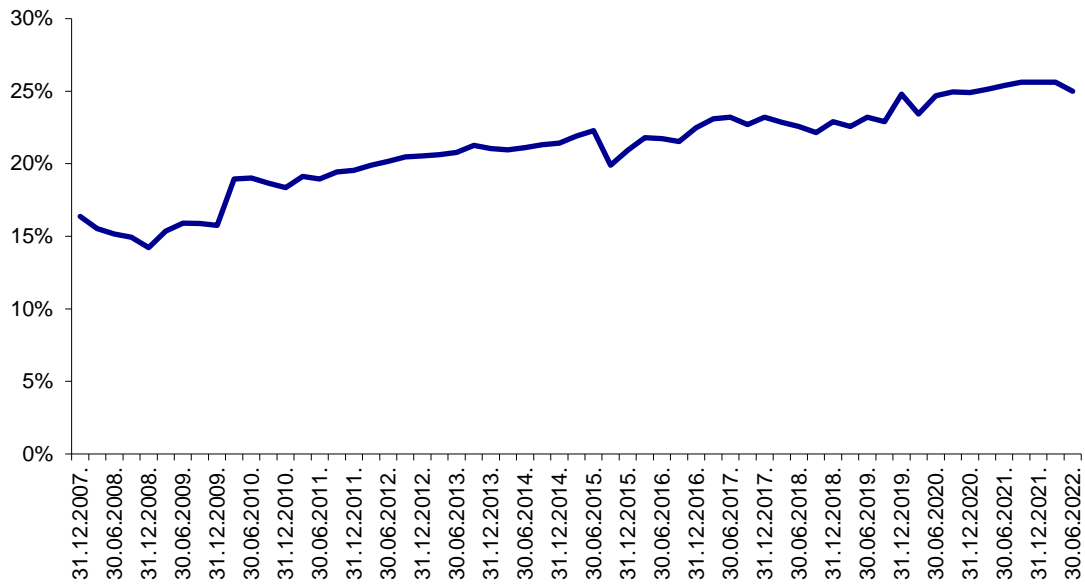

Prema povratu na prosječni kapital hrvatske banke se nalaze ispod sredine ljestvice, između Latvije i BiH. Najprofitabilnije banke su u Australiji, Mađarskoj, Švedskoj, na Kosovu i u Češkoj.

KAPITALIZACIJA I RIZICI

34. Stopa adekvatnosti kapitala

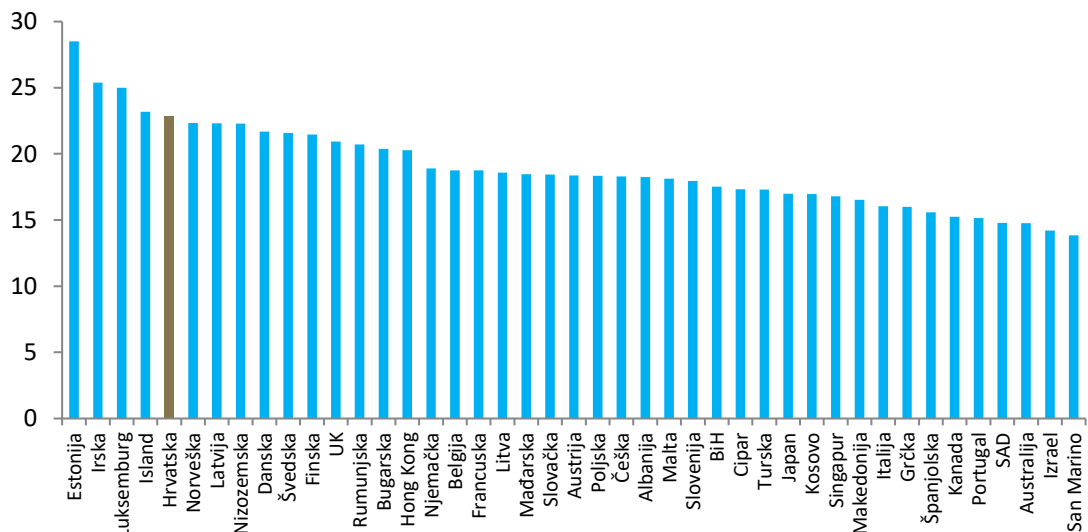
Q4:2000.- Q2:2022.

Nakon što je dosegla 22,3% u drugom tromjesečju 2015., stopa adekvatnosti kapitala u trećem tromjesečju 2016. pala je na 19,9% zbog troškova vezanih uz konverziju kredita u švicarskom franku. Tijekom 2016. godine omjer kapitala se vratio iznad razine od 20%, te se na kraju drugog tromjesečja 2022. godine nalazio na razini od 25,0%, što predstavlja blago smanjenje u odnosu na prethodno tromjesečje.

35. Stopa adekvatnosti kapitala: međunarodna usporedba

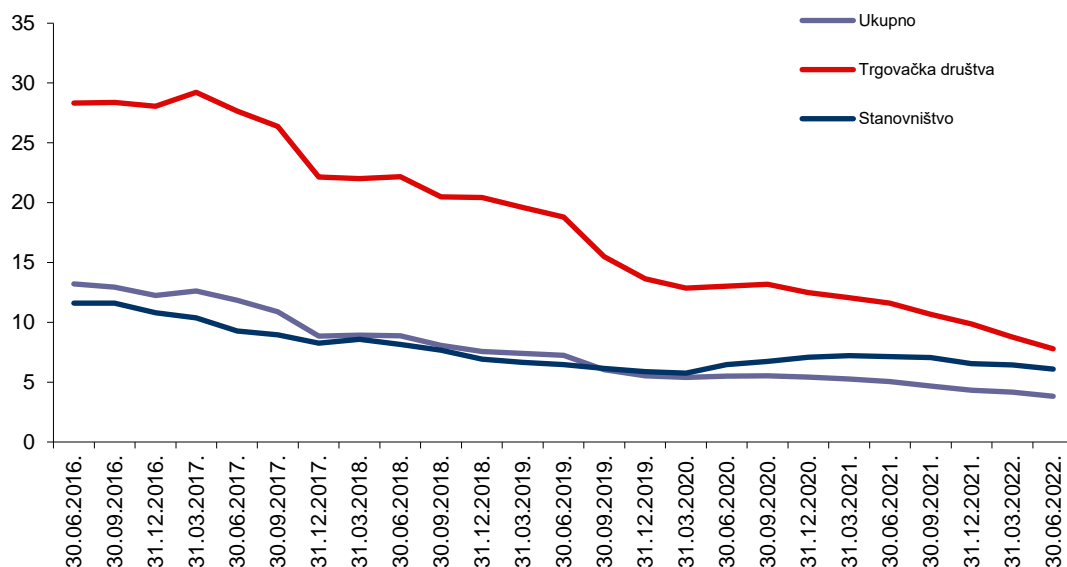
prema zadnjim objavljenim usporedivim podacima u bazi FSI

Stopa adekvatnosti kapitala hrvatskih banaka jedna je od najviših među europskim državama koje izvještavaju MMF u okviru baze podataka *Financial Soundness Indicators*. Hrvatska je pozicionirana između Islanda i Norveške.

36. Omjer loših kredita: stanovništvo i trgovačka društva

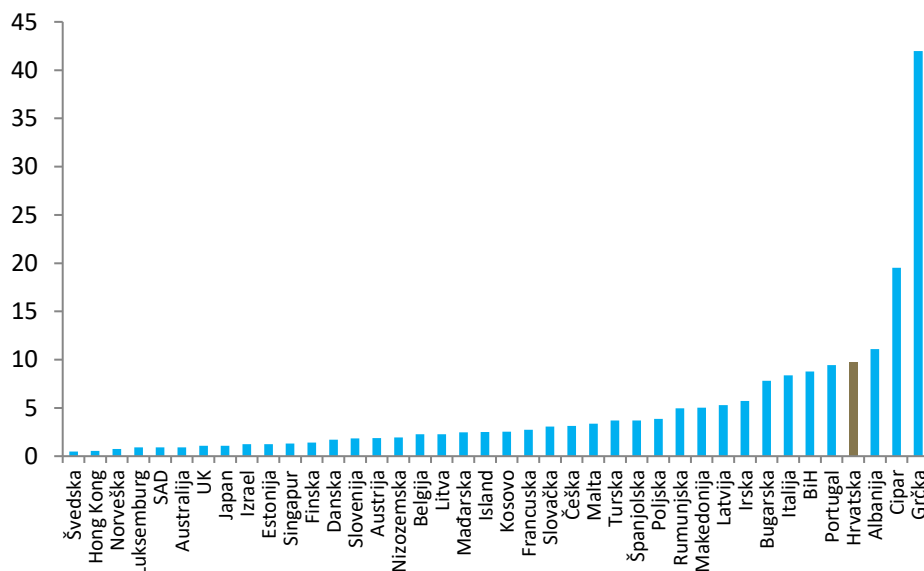
Q4:2000.- Q2:2022.

Prema novoj metodologiji HNB-a (u skladu s metodologijom EBA-e, koja se primjenjuje za članice EU), udjel loših kredita u ukupnim kreditima blago se smanjio u trećem tromjesečju 2021., te se nalazio na razini od oko 3,8%. Omjer loših kredita u kreditnom portfelju stanovništva dostigao je 6,0%, dok je omjer u kreditnom portfelju poduzeća iznosio 7,8%, što predstavlja smanjenje u odnosu na prethodne kvartale.

37. Omjer loših kredita: međunarodna usporedba

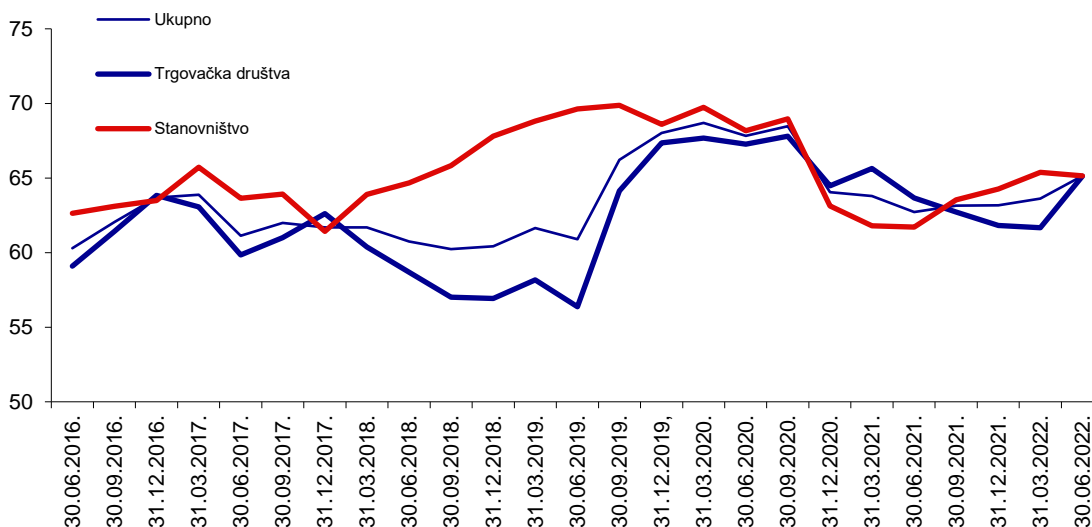
prema zadnjim objavljenim usporedivim podacima u bazi FSI

Hrvatska se prema ovom pokazatelju smješta uz Albaniju i blizu Portugala i BiH, što znači da se sličnost ekonomskih i strukturnih problema odražava i u omjeru loših kredita.

38. Stopa pokrića loših kredita rezervacijama za gubitke

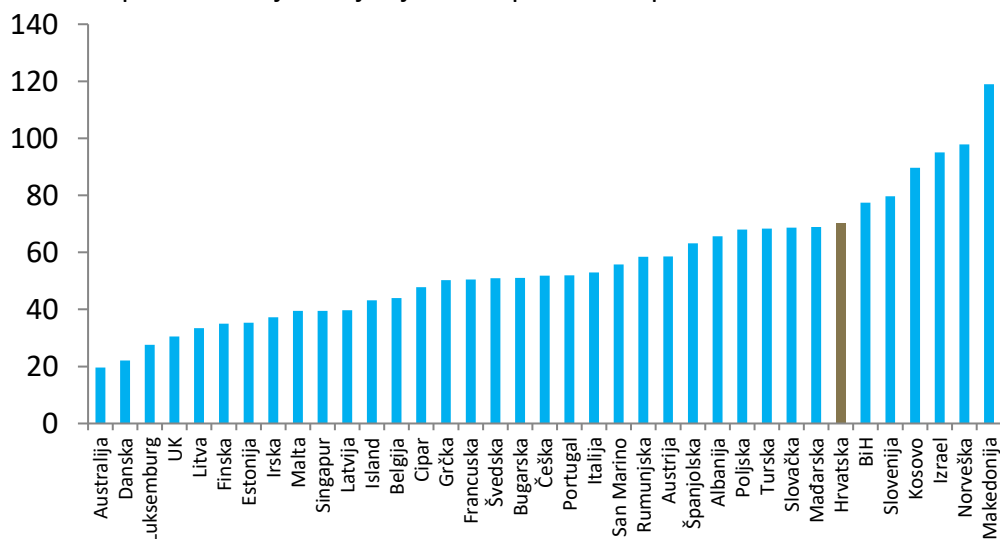
Q4:2000.- Q2:2022.

U drugom tromjesečju 2022. došlo je do rasta pokrivenosti loših kredita rezervacijama u sektoru poduzeća te blagog pada pokrivenosti u sektoru stanovništva, ali je utjecaj pada u sektoru stanovništva na ukupnu pokrivenost bio manje izražen u odnosu na rast u sektoru poduzeća pa je ukupna pokrivenost također blago povećana.

39. Stopa pokrića loših kredita rezervama za gubitke: međunarodna usporedba

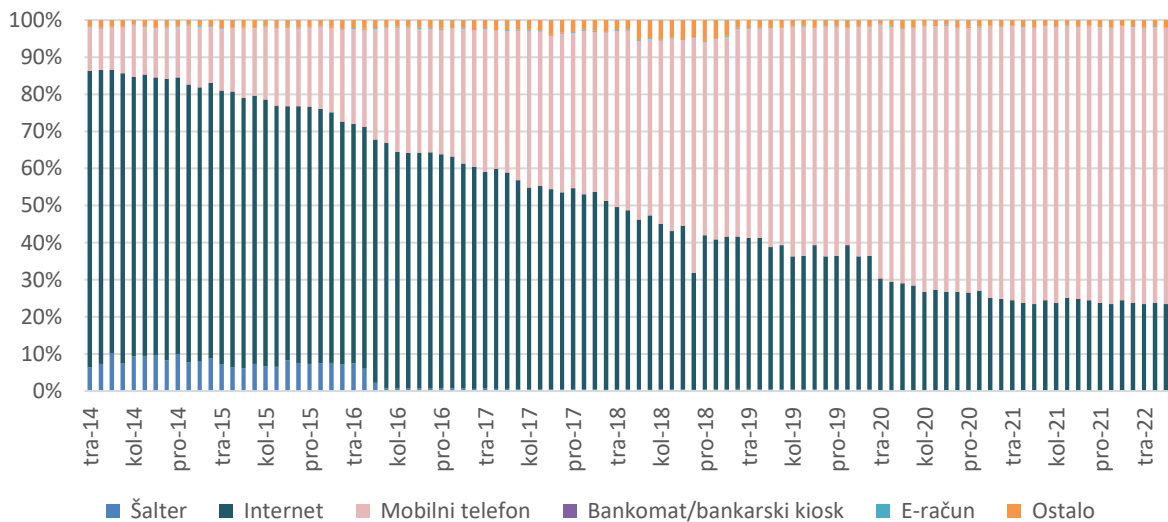
prema zadnjim objavljenim usporedivim podacima u bazi FSI

Pokrivenost loših kredita ispravnima vrijednosti i rezervacijama nalazi se iznad sredine prikazane liste zemalja, uz Mađarsku i Poljsku. Ovo je pokazatelj čija je međunarodna usporedivost najslabija, jer se u različitim državama koriste različita pravila klasifikacije plasmana i formiranja rezervacija, iako se nakon ponovne primjene IFRS 9 nakon krize očekuje ujednačavanje.

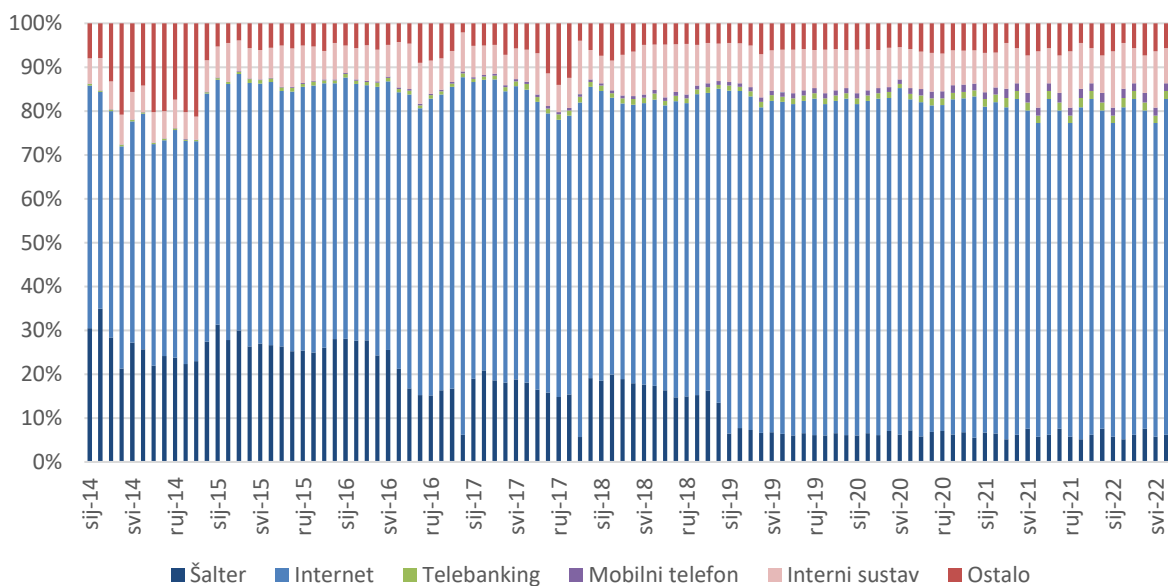
PLATNE USLUGE

40. Struktura kreditnih naloga – potrošači

Struktura naloga građana značajno se promijenila u posljednje četiri godine. Udjel poslovanja (na bazi vrijednosti transakcija) preko šaltera pao je s približno 10% na manje od 1%. Zamjetan je i značajan pad udjela internetskih usluga koje je zamijenilo sve veće korištenje mobilnih usluga. Ono je u lipnju 2022. činilo 62% ukupnih elektroničkih usluga i 35% ukupne vrijednosti kreditnih naloga (transfera) građana.

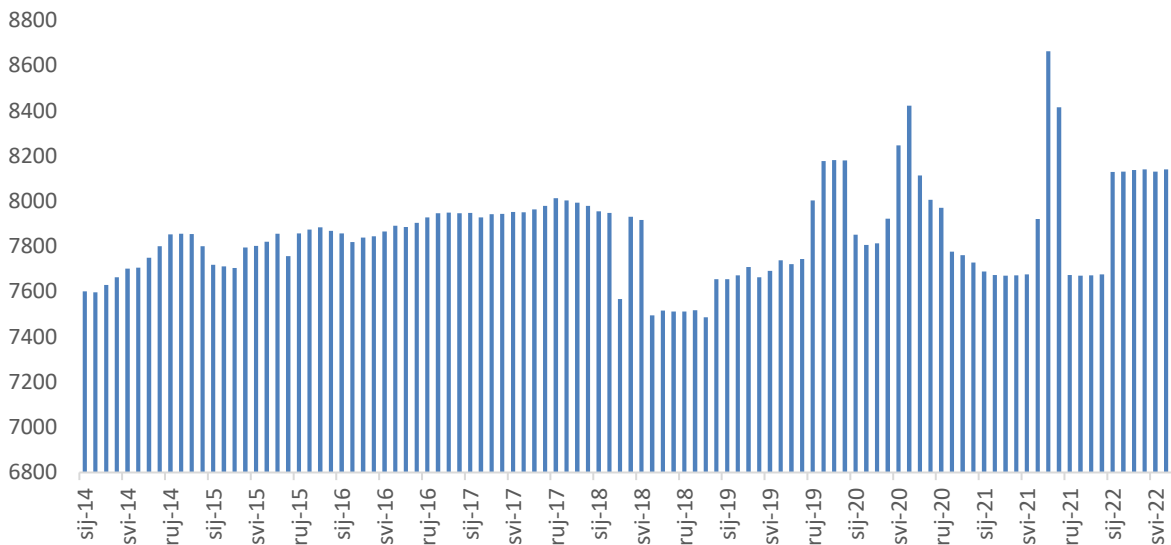
41. Struktura kreditnih naloga – nepotrošači

U strukturi naloga u ovom sektoru dominira internet bankarstvo, čiji je udjel povećan s 52% u 2014. godini na 71% u lipnju 2022. godine. Ovaj rast je najvećim dijelom nadomjestio smanjenje udjela poslovanja preko šaltera. Interni sustavi obveznika zadržali su stabilan udjel u strukturi od oko 8%, dok je udjel ostalih usluga smanjen sa 16% na 6% vrijednosti elektroničkih naloga.

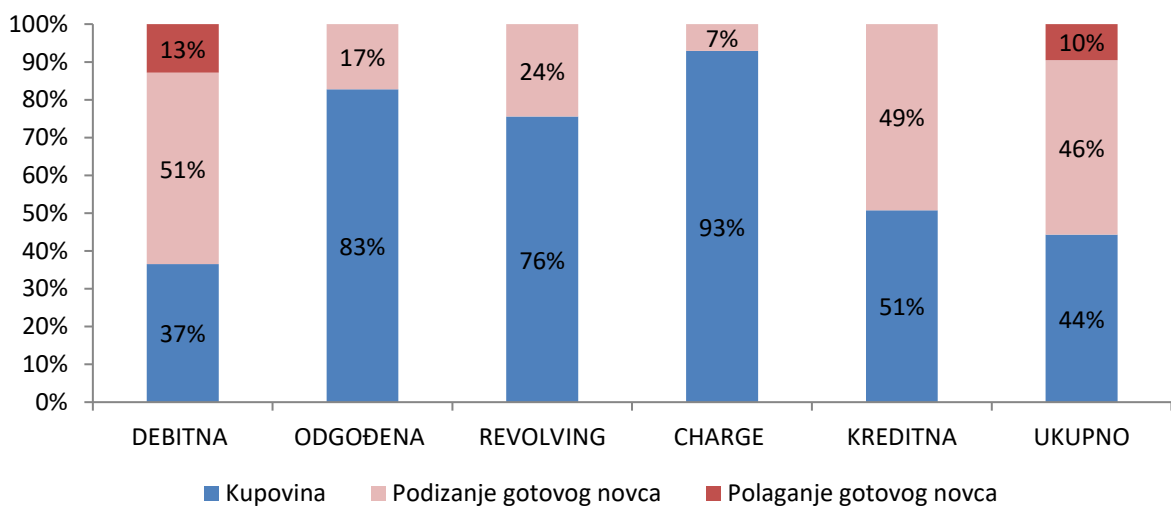

42. Broj izdanih kartica u tisućama

U proteklih nekoliko mjeseci ukupan broj izdanih kartica u Hrvatskoj kretao se oko osam milijuna.

43. PODACI O KARTIČNOM PLAĆANJU 30.06.2022.

U Hrvatskoj je u lipnju 2022. godine promet po svim kategorijama kartica iznosio oko 16 milijardi kuna. Najveći udjel u prometu imale su debitne kartice (oko 14 milijardi). Podaci HNB-a o namjeni kartica pokazuju kako se debitne i kreditne kartice većinom koriste za podizanje gotovog novca, dok se odgođene, revolving i charge kartice koriste za kupovinu.

Metodologija i izvori

Novčana masa M1 i ukupna likvidna sredstva M4 (tablica A1, Statistički pregled HNB-a)

Depoziti stanovništva i depoziti poduzeća (zbir podataka iz tablica D6, D7 i D8 statističkog pregleda HNB-a)

Udjel deviznih u ukupnim depozitima stanovništva (izračun na temelju tablica D6, D7 i D8 statističkog pregleda HNB-a)

Udjel inozemne u ukupnoj pasivi (konsolidirana bilanca banaka D1 statističkog pregleda HNB-a)

Udjel kapitala u ukupnoj pasivi (tromjesečno statističko izvješće HNB-a)

Struktura izvora sredstava banaka (konsolidirana bilanca banaka D1 statističkog pregleda HNB-a)

U depozite i instrumente tržišta novca ubrajaju se i ograničeni i blokirani depoziti, depoziti države i krediti primljeni od HNB-a. Kapitalski računi su veći od kapitala iz tromjesečnog statističkog izvješća HNB-a jer se ovdje konstruiraju prema metodologiji monetarne statistike, dok su u kvartalnom statističkom izvješću sastavljeni prema konceptu kapitala iz statističkih izvještaja. Prikazana struktura se ne mora zbrajati u 100% jer je s prikaza izostavljena stavka ostalo (neto) koja nema značaja, ali utječe na zbroj.

Plasmani (tablica A1, Statistički pregled HNB-a)

Kreditni stanovništvu, trgovačkim društvima i državi (konsolidirana bilanca banaka D1, Statistički pregled HNB-a)

Kreditni stanovništvu, trgovačkim društvima i državi – transakcije (konsolidirana bilanca banaka D1, Statistički pregled HNB-a)

Stope rasta kredita stanovništvu po vrstama (Pokazatelji poslovanja kreditnih institucija, kvaliteta kredita po sektorima, Internetska stranica HNB-a)

Dvanaestomjesečni prosjek transakcija (konsolidirana bilanca banaka D1, Statistički pregled HNB-a)

Dvanaestomjesečni prosjek stope rasta novoodobrenih bruto kredita (Tablice kamatnih stopa G6a-G6c)

Struktura kredita stanovništvu po vrstama (Pokazatelji poslovanja kreditnih institucija, kvaliteta kredita po sektorima, Internetska stranica HNB-a)

Omjer kredita i depozita (konsolidirana bilanca banaka D1 statističkog pregleda HNB-a)

U brojnik ulaze potraživanja od države, trgovačkih društava i stanovništva, a u nazivnik svi depoziti, što uključuje i depozite države i ograničene i blokirane depozite. Ako se pokazatelj konstruira na temelju podataka o kreditima u užem smislu (zajmovi) omjer je puno niži (za oko 20 postotnih bodova).

Struktura aktive banaka (tromjesečno statističko izvješće HNB-a)

Stopa rasta kredita poduzećima u EU i Hrvatskoj (ECB StatisticalDataWarehouse)

Stopa rasta kredita stanovništvu u EU i Hrvatskoj (ECB StatisticalDataWarehouse)

Prosječne kamatne stope na dugoročne depozite stanovništva u eurima (ECB StatisticalDataWarehouse za druge zemlje)

Prosječne kamatne stope na kratkoročne depozite stanovništva u eurima (ECB StatisticalDataWarehouse za druge zemlje)

Prosječne kamatne stope na kratkoročne depozite poduzeća u eurima (ECB StatisticalDataWarehouse za druge zemlje)

Referentne kamatne stope (Hrvatska udruga banaka za Nacionalnu referentnu stopu NRS, metodologija raspoloživa na www.hub.hr; European Banking Federation, EBF, za Euribor, povijesni podaci raspoloživi na <http://www.euribor-ebf.eu/euribor-org/euribor-rates.html>)
Podatak za Euribor računa se kao prosjek dnevnih podataka u kvartalu.

CDS Spread (Erstebank CEE Macroand FI Daily)

Indeks regulacijskog opterećenja IRO (Hrvatska udruga banaka)

Indeks regulacijskog opterećenja IRO predstavlja granični trošak monetarne i devizne regulacije koji banka mora platiti kako bi na tržištu prikupila dodatnu jedinicu izvora sredstava radi odobravanja dodatne jedinice plasmana. U izračun indeksa ulaze svi oblici obvezne rezerve, obvezni omjeri devizne likvidnosti i troškovi osiguranja depozita. Indeks predstavlja vagani prosjek troškova koji se obračunavaju na pojedine komponente pasive, pri čemu se za pondere uzimaju udjeli pojedinih komponenti u ukupnoj pasivi prilagođenoj za dijelove na koje se ne obračunava regulacijski trošak. Indeks ne uzima u obzir troškove prudenčijalne regulacije. Metodologiju indeksa za HUB je razvila Arhivanalitika 2006., a indeks se od 2007. redovito objavljuje u publikaciji HUB Analize jednom godišnje, gdje zainteresirani čitatelj može pronaći metodološke detalje (www.hub.hr).

Prosječne kamatne stope na stambene kredite stanovništvu (ECB StatisticalDataWarehouse)

Prosječne kamatne stope na potrošačke kredite stanovništvu (ECB StatisticalDataWarehouse)

Prosječne kamatne stope na okvirne kredite stanovništvu (ECB StatisticalDataWarehouse)

Prosječne kamatne stope na kratkoročne kredite poduzećima (ECB StatisticalDataWarehouse)

Prosječne kamatne stope na dugoročne kredite poduzećima (ECB StatisticalDataWarehouse)

Neto kamatna marža (NIM) (izračuni na temelju tromjesečnog statističkog izvješća HNB-a)

Neto kamatna marža (engl. netinterestmargin, NIM) računa se kao jednostavna razlika prosječno naplaćene aktivne kamatne stope i prosječno plaćene pasivne kamatne stope. Prosječno naplaćena

aktivna kamatna stopa računa se kao ukupni kamatni prihod podijeljen s osnovicom na koju se naplaćuje kamata, a u koju ulaze sve stavke aktivne strane bilance iz tromjesečnog statističkog izvještaja osim gotovine, ulaganja, materijalne imovine, preuzete imovine, kamata, naknada i ostale imovine. Prosječno plaćena pasivna kamatna stopa računa se kao ukupni kamatni trošak podijeljen s osnovicom na koju se plaća kamata, a u koju ulaze sve komponente pasive osim kapitala, derivatnih i drugih financijskih obaveza i kamata, naknada i ostalih obaveza. Brojnici izraza računaju se kao zbrojevi zadnja četiri kvartala, a nazivnici kao prosjeci stanja na kraju zadnja četiri kvartala.

Udjel neto kamatnog i nekamatnog u ukupnom prihodu (izračuni na temelju tromjesečnog statističkog izvješća HNB-a)

Ukupni prihod je zbroj neto kamatnog i neto nekamatnog prihoda. Računa se kao zbroj stavki u zadnja četiri tromjesečja.

Omjer operativnih troškova i dohotka / *cost-income* omjer (izračuni na temelju tromjesečnog statističkog izvješća HNB-a)

Operativni troškovi odgovaraju računovodstvenoj stavci opći i administrativni troškovi i amortizacija, u koju se, prema metodologiji statističkog izvještavanja, ne uračunavaju premije osiguranja depozita.

Ukupni troškovi rezerviranja za gubitke u % rezultata prije rezerviranja (izračuni na temelju tromjesečnog statističkog izvješća HNB-a)

Rezultat prije rezerviranja računa se kao razlika neto prihoda i općih i administrativnih troškova i amortizacije.

Dobit nakon oporezivanja / neto dobit (izračuni na temelju tromjesečnog statističkog izvješća HNB-a)

Podatak za svaki kvartal se računa kao zbir zadnja četiri kvartala, tako da se konstrukcijski radi o godišnjoj stopi promjene pomičnog prosjeka računatog s pomakom od četiri kvartala. Podaci se konstruiraju na temelju nerevidiranog statističkog izvještaja, pa je moguća pojava manjih razlika u odnosu na kasnije revidirane podatke.

Povrat na prosječnu aktivu (ROAA) i prosječni kapital (ROAE) (izračuni na temelju tromjesečnog statističkog izvješća HNB-a)

Kumulativ (zbroj) dobiti za zadnja četiri kvartala stavlja se u odnos prema prosječnom stanju aktive (ROAA – engl. return on average assets) i prosječnom stanju kapitala (ROAE – engl. return on average equity).

Povrat na prosječnu aktivu (ROAA): međunarodna usporedba (za Hrvatsku vlastiti izračuni na temelju tromjesečnog statističkog izvještaja, za druge zemlje Financial Soundness Indicators MMF-a, www.fsi.imf.org)

Povrat na prosječni kapital (ROAE): međunarodna usporedba (za Hrvatsku vlastiti izračuni na temelju tromjesečnog statističkog izvještaja, za druge zemlje Financial Soundness Indicators MMF-a, www.fsi.imf.org)

Stopa adekvatnosti kapitala (Pokazatelj poslovanja kreditnih institucija, objavljeno u okviru supervisorske javne objave, statistički podaci, na www.hnb.hr)

Stopa adekvatnosti kapitala 2012.: međunarodna usporedba (prema zadnjim podacima koji su uvršteni u MMF-ovu bazu podataka Financial Soundness Indicators, www.fsi.imf.org)

Omjer loših kredita: stanovništvo i trgovačka društva (Supervizorska javna objava, statistički podaci, Pokazatelj poslovanja kreditnih institucija, Kvaliteta kredita po sektorima, na www.hnb.hr)

Loši krediti su djelomično nadoknadivi (B) i nenadoknadivi krediti (C) sukladno Odluci HNB-a o klasifikaciji plasmana. Omjer loših plasmana u pravilu je niži od omjera loših kredita.

Omjer loših kredita: međunarodna usporedba (prema zadnjim podacima koji su uvršteni u MMF-ovu bazu podataka Financial SoundnessIndicators, www.fsi.imf.org)

Stopa pokrića loših kredita rezervama za gubitke (Supervizorska javna objava, statistički podaci, Pokazatelj poslovanja kreditnih institucija, Kvaliteta kredita po sektorima, na www.hnb.hr)

Rezerve za gubitke odgovaraju pojmu ispravci vrijednosti kod ovog statističkog izvora.

Stopa pokrića loših kredita rezervama za gubitke: međunarodna usporedba (prema zadnjim podacima koji su uvršteni u MMF-ovu bazu podataka Financial SoundnessIndicators, www.fsi.imf.org)

Valutna struktura omjera loših kredita (Supervizorska javna objava, statistički podaci, Pokazatelj poslovanja kreditnih institucija, Kvaliteta kredita po valutama, na www.hnb.hr)

Valutna usklađenost imovine i obaveza u % ukupne bilančne svote (agregirano tromjesečno statističko izvješće, listovi VSI1_19 i VSO1_20)

Struktura elektroničkih naloga – potrošač (Platne usluge, Kreditni transfer i trajni nalog, Tablica PT1, na www.hnb.hr)

Struktura elektroničkih naloga – nepotrošač (Platne usluge, Kreditni transfer i trajni nalog, Tablica PT1, na www.hnb.hr)

Broj izdanih kartica (Platne usluge, Izdavanje platnih instrumenata, Tablica PK2, na www.hnb.hr)

Podaci o kartičnom plaćanju (Platne usluge, Izdavanje platnih instrumenata, Tablica PK2, na www.hnb.hr)

List of Figures

1. Money M1 and broad money M4 (year on year change in %)
2. Household and corporate deposits (year on year change in %)
3. Share of foreign currency deposits in total deposits of households (in %)
4. Share of foreign liabilities in total liabilities (in %)
5. Share of capital in total liabilities (in %)
6. Structure of banking sector liabilities (in %)
7. Domestic credit (in HRK mn and year on year change in %)
8. Loans to households, corporate sector and government (year on year change in %)
- 8a. Loans to households, corporate sector and government - transactions (12 MMA)
- 8b. Loans to households and corporate sector (year on year change in %, 12 MMA)
9. Household loans by type of loans (year on year change in %)
10. Structure of household loans by type (in %)
11. Loan to deposit ratio (in %)
12. Structure of banking sector assets (in %)
13. Loans to corporate sector in Croatia and EU countries (year on year change in %)
14. Loans to households in Croatia and EU countries (year on year change in %)
15. Average interest rates on household long-term deposits in EUR (Croatia, Eurozone minimum and maximum) in %
16. Average interest rates on household short-term deposits in EUR (Croatia, Eurozone minimum and maximum) in %
17. Average interest rates on corporate short-term deposits in EUR (Croatia, Eurozone minimum and maximum) in %
18. Reference interest rates (Euribor and National reference interest rate) in %
19. CDS spread (in bps)

20. Index of regulatory burden in banking sector in %
21. Average interest rates on loans for house purchase (Croatia, Eurozone minimum and maximum) in %
22. Average interest rates on loans for consumption (Croatia, Eurozone minimum and maximum) in %
23. Average interest rates on overdrafts (Croatia, Eurozone minimum and maximum) in %
24. Average interest rates short-term loans for corporations (Croatia, Eurozone minimum and maximum) in %
25. Average interest rates long-term loans for corporations (Croatia, Eurozone minimum and maximum) in %
26. Net interest margin (in %)
27. Share of interest and non-interest revenues in total revenues (in %)
28. Cost-income ratio (in %)
29. Share of provisions in net operating income (in %)
30. Net operating income (in 000 HRK)
31. Return on average assets (ROAA) and Return on average equity (ROAE) (in %)
32. Return on average assets (ROAA) – international comparison (in %)
33. Return on average equity (ROAE) – international comparison (in %)
34. Capital adequacy ratio (CAR) in %
35. Capital adequacy ratio (CAR) – international comparison (in %)
36. NPL ratio (total, household and corporate sector) in %
37. NPL ratio – international comparison (in %)
38. Bank provisions to NPL ratio (total, household and corporate sector) in %
39. Bank provisions to NPL ratio – international comparison (in %)
40. Structure of electroing orders - consumer

41. Structure of electroing orders - non-consumer

42. Number of payment cards

43. Structure of payment cards